

USPOREDNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA KOJA SE BAVE PRODAJOM NAUTIČKE ROBE

Peslać, Petra

Master's thesis / Specijalistički diplomska stručni

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:099680>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-25**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

**USPOREDNA ANALIZA FINANCIJSKIH
IZVJEŠTAJA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA KOJA
SE BAVE PRODAJOM NAUTIČKE ROBE**

Mentorica:

Izv. prof. dr. sc. Tina Vuko

Studentica:

Petra Peslać

Split, rujan, 2020. godina

SADRŽAJ:

1. UVOD	1
2. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI.....	2
2.1. Bilanca	3
2.2. Račun dobiti i gubitka.....	5
2.3. Bilješke uz finansijske izvještaje.....	6
3. TEHNIKE I POSTUPCI FINANCIJSKE ANALIZE	7
3.1. Komparativni finansijski izvještaji.....	7
3.2. Strukturni finansijski izvještaji	7
3.3. Analiza poslovanja putem pokazatelja	7
3.3.1. Pokazatelji likvidnosti	8
3.3.2. Koeficijenti zaduženosti	9
3.3.3. Pokazatelji aktivnosti	11
3.3.4. Pokazatelji profitabilnosti.....	12
3.3.5. Pokazatelji ekonomičnosti.....	13
4. USPOREDNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTAVA KOJA SE BAVE PRODAJOM NAUTIČKE ROBE	15
4.1. Opis poslovanja promatranih poduzeća	15
4.1.1. Lalizas Marina d.o.o.....	15
4.1.2. Unimar Rijeka d.o.o.	16
4.1.3. Wasi d.o.o.	17
4.1.4. Seven Sea Company d.o.o.	17
4.2. Horizontalna analiza	18
4.2.1. Horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka Lalizas Marine d.o.o.	18
4.2.2. Horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka Unimar Rijeke d.o.o.....	21
4.2.3. Horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka Wasi-ja d.o.o.	23

4.2.4.	Horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka Seven Sea Company-ja d.o.o.	25
4.3.	Vertikalna analiza	27
4.3.1.	Vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka Lalizas Marine d.o.o.	28
4.3.2.	Vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka Unimar Rijeke d.o.o.....	30
4.3.3.	Vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka Wasi-ja d.o.o.	32
4.3.4.	Vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka Seven Sea Company-ja d.o.o. 34	
4.4.	Analiza poslovanja poduzeća putem pokazatelja.....	36
4.4.1.	Analiza poslovanja poduzeća putem pokazatelja likvidnosti	36
4.4.2.	Analiza poslovanja poduzeća putem pokazatelja zaduženosti	38
4.4.3.	Analiza poslovanja poduzeća putem pokazatelja aktivnosti	40
4.4.4.	Analiza poslovanja poduzeća putem pokazatelja profitabilnosti.....	41
4.4.5.	Analiza poslovanja poduzeća putem pokazatelja ekonomičnosti	43
5.	ZAKLJUČAK	45
	LITERATURA	47
	PRILOZI	48
	SAŽETAK	56
	SUMMARY	57

1. UVOD

Finansijska analiza predstavlja proces razvijanja razložnog, konzistentnog i sadržajnog skupa podataka i ovisnosti, izdvojenog iz kombiniranih rezultata menadžerskih odluka o investicijama, poslovanju i financiranju u svrhu prosudbe finansijskog stanja i pogleda na poduzeće u izrazima ekonomske djelotvornosti i vrijednosti. Cilj poslovne analize je pružiti informacije o poslovnoj situaciji, menadžmentu, planovima i strategijama koje poduzeće provodi, poslovnoj okolini kako bi se na temelju tako prikupljenih informacija mogle donijeti poslovne odluke.¹

Predmet ovog rada je usporedna analiza poslovanja poduzeća² u nautičkom sektoru primjenom vertikalne i horizontalne analize te temeljem izračuna odabranih finansijskih pokazatelja. Analizom su obuhvaćene četiri uzastopne godine, tj. razdoblje od 2016. godine do 2019. godine kako bi se njihovom usporedbom dobila što kvalitetnija ocjena uspješnosti poslovanja poduzeća te mogle predložiti smjernice za buduće poslovanje. Prema tome, cilj ovog završnog rada je na temelju provedene finansijske analize te naknadne usporedbe ocijeniti uspješnost i sigurnost poslovanja poduzeća te uočiti prednosti i nedostatke.

Rad je podijeljen u četiri poglavlja.

Prvo poglavlje je uvodno koje se sastoji od definiranja predmeta, cilja rada i kratke prezentacije strukture rada. U drugom poglavlju objašnjeni su temeljni finansijski izvještaji koji su korišteni kao podloga za analizu poslovanja poduzeća. U trećem poglavlju objašnjeni su postupci horizontalne i vertikalne analize te skupine pokazatelja koji su se koristili za analiziranje poslovanja (likvidnost, zaduženost, aktivnost, profitabilnost i ekonomičnost). U četvrtom poglavlju ukratko su prezentirane osnovne informacije o odabranim poduzećima te je analizirano njihovo poslovanje primjenom prethodno elaboriranih metoda i tehnika finansijske analize. Također, svi rezultati su uspoređeni i na temelju toga se došlo do zaključka koje poduzeće najuspješnije posluje. Rad završava iznošenjem zaključka u kojem su ukratko iznesene najbitnije činjenice do kojih smo došli provedenim analizama.

¹ Šodan, S. (2019.): Interni materijali s predavanja iz kolegija „Finansijska analiza poslovanja“: Uvod i značaj finansijske analize poslovanja, Ekonomski fakultet u Splitu, Split, str. 1.

² U radu se umjesto termina trgovачko društvo koristi uvriježeni ekonomski termin za trgovачka društva – poduzeće.

2. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

Ukoliko se želi promišljati poslovanje nekog poduzeća, neophodna je odgovarajuća informacijska podloga. Znatan dio takvih informacija nastaje u računovodstvu i zapisan je u financijskim izvještajima. Temeljni financijski izvještaji su: izvještaj o financijskom položaju (bilanca), račun dobiti i gubitka, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijske izvještaje.³

Pojam financijski izvještaj obuhvaća cjelovit skup financijskih izvještaja sastavljenih za razdoblje tijekom godine ili za poslovnu godinu. To su izvještaji o financijskom stanju i financijskom prometu nekog poslovnog subjekta koji se sastavljaju, prezentiraju i objavljaju prema Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja su računovodstvena načela i pravila koja primjenjuje računovodstvena struka te su u skladu sa Zakonom o računovodstvu. HSFI je baziran na mikro, male i srednje poduzetnike koji prevladavaju u hrvatskom gospodarstvu i koji nisu obveznici primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja.⁴

Cilj financijskih izvještaja je pružiti informacije o financijskom položaju, uspješnosti i novčanim tokovima subjekta koje mogu biti korisne širokom krugu korisnika pri donošenju ekonomskih odluka. Međutim, financijski izvještaji ne pružaju sve informacije koje bi korisnici mogli trebati pri donošenju ekonomskih odluka, budući da one uglavnom daju sliku financijskih učinaka prošlih događaja i obično ne pružaju nefinancijske informacije. Financijski izvještaji također sadrže i dodatne tablice te ostale informacije.

³ Narodne novine (2015.): Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d. Zagreb, NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, čl. 19., st. 2.

⁴ Odbor za standarde financijskog izvještavanja (2015.): Okvir za primjenu Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja t. 1.1.

Tablica 1: Podjela poduzetnika

VELIČINA	MIKRO PODUZETNICI (ako ne prelaze 2 od 3 kriterija)	MALI PODUZETNICI (ako ne prelaze 2 od 3 kriterija)	SREDNJI PODUZETNICI (ako ne prelaze 2 od 3 kriterija)	VELIKI PODUZETNICI (ako prelaze 2 od 3 kriterija)
Aktiva	2.600.000	30.000.000	150.000.000	150.000.000
Prihod	5.200.000	60.000.000	300.000.000	300.000.000
Prosječan broj zaposlenih	10	50	250	250

Izvor: Narodne novine (2015.): Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d. Zagreb, NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, čl. 5.

S obzirom na to da su u fokusu analize ovog rada poduzeća koja prema Zakonu o računovodstvu⁵ spadaju u kategoriju malih poduzetnika, u ovom poglavlju obrađeni su samo oni finansijski izvještaji koje su navedena poduzeća dužna sastavljati i prezentirati, a to su bilanca, račun dobiti i gubitka te bilješke uz finansijske izvještaje.

2.1. Bilanca

Pod bilancem se podrazumijeva sistematizirani pregled stanja imovine, obveza i kapitala na određeni dan.⁶ Iz tog određenja proizlaze i osnovni elementi bilance, a to su:

- imovina,
- obveze i
- kapital.

Imovina je resurs kojeg kontrolira poduzetnik kao rezultat prošlih događanja i od kojeg se očekuje priljev budućih ekonomskih koristi kod poduzetnika.⁷ Dijeli se na dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu. Glavne razlike između spomenutih stavki imovine su očekivano razdoblje pretvaranja u novac te pojedinačna nabavna vrijednost. Dugotrajna imovina je imovina za koju se očekuje da će se pretvoriti u novac u periodu dužem od godine dana te ima pojedinačnu nabavnu vrijednost veću

⁵ Narodne novine (2015.): op. cit., čl. 5., st. 3.

⁶ Žager, K., Žager, L. (1999.): Analiza finansijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 35.

⁷ Odbor za standarde finansijskog izvještavanja (2015.): op. cit., t. 1.4.

od 3.500 kuna.⁸ Dijeli se na nematerijalnu imovinu (licence, goodwill), materijalnu imovinu (nekretnine, postrojenja, oprema), dugotrajnu financijsku imovinu (dugoročni vrijednosni papiri), potraživanja i odgodenu poreznu imovinu. S druge strane, kratkotrajna imovina je ona imovina za koju se očekuje da će se pretvoriti u novac, tj. moći će se unovčiti u razdoblju do godine dana i ima pojedinačnu nabavnu vrijednost manju od 3.500 kuna. Ona se dijeli na zalihe (robe, sirovina i materijala), potraživanja (od kupaca, od zaposlenih), kratkotrajnu financijsku imovinu (zajmovi, dani kratkoročni krediti) i novac u banci i blagajni.

Obveza je sadašnja obveza poduzetnika, proizašla iz prošlih događaja, za čije se podmirenje očekuje da će rezultirati odljevom ekonomskih koristi iz poduzeća.⁹ Dijeli se na dugoročne obveze koje dospijevaju na naplatu u periodu duljem od godine dana te kratkoročne obveze koje dospijevaju na naplatu u periodu kraćem od godine dana. Kapital je vlastiti izvor financiranja imovine i predstavlja ostatak imovine nakon podmirivanja obveze. Kapital poduzeća, odnosno glavnica¹⁰, se sastoji od upisanog kapitala, kapitalnih rezervi, rezervi iz dobiti, revalorizacijskih rezervi, rezervi fer vrijednosti, zadržane dobiti ili prenesenog gubitka, dobiti ili gubitka poslovne godine te manjinskog interesa.¹¹

Bilanca se sastoji od aktive i pasiva i njeno glavno pravilo je jednakost tih stavki. Aktiva je imovina poslovnog subjekta zajedno s plaćenim troškovima budućeg razdoblja te obračunatim prihodima. S druge strane, pasiva predstavlja izvore imovine koji mogu biti vlastiti (kapital ili glavnica) i tuđi (obveze).

U razmatranju financijskog položaja posebno je bitna struktura imovine, struktura obveza i kapitala, kao i njihova međusobna povezanost i uvjetovanost. Stoga, bilanca mora dati odgovore na sljedeća pitanja:¹²

1. Kakva je financijska snaga poduzeća?
2. Kakva je likvidnost?

⁸ Aljinović Barać, Ž. (2020.): Interni materijali s predavanja iz kolegija „Računovodstvo obrtnika“; Specifičnosti evidentiranja dugotrajne imovine, Ekonomski fakultet u Splitu, Split, str. 3.

⁹ Šodan, S. (2019.): Interni materijali s predavanja iz kolegija „Financijska analiza poslovanja“; Računovodstveno priznavanje i mjerjenje: Imovina, obveze i kapital, Ekonomski fakultet u Splitu, Split, str. 1.

¹⁰ Glavnica obuhvaća ukupni kapital i rezerve.

¹¹ Odbor za standarde financijskog izvještavanja (2015.): op. cit., t. 1.4.

¹² Flamholtz, E., G., Diamond, M., A., Flamholtz, D., T., (1986): Financial Accounting, Macmillian Publishing Company, New York, p. 157., preuzeto: Ibid., str. 34.

3. Hoće li poduzeće moći podmiriti kratkoročne obveze?
4. Kakva je horizontalna finansijska struktura, tj. u kojem je omjeru imovina financirana iz vlastitih i tudiš izvora?
5. Kakav je položaj promatranog poduzeća u odnosu na poduzeća slične djelatnosti?

U skladu s navedenim može se zaključiti da je bilanca osnovna podloga za analizu finansijskog položaja, za utvrđivanje slabosti i nedostataka u poslovanju, kao i za predviđanje budućeg poslovanja.

2.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka prikazuje prihode i rashode te dobit i gubitak ostvaren u određenom razdoblju.¹³ Ciljevi poslovanja mogu biti različiti, a to znači da i uspješnost poslovanja zavisi od postavljenih kriterija, tj. definiranih ciljeva. Najčešći cilj je profitabilnost poduzeća. Je li to ostvareno i u kojoj mjeri vidi se iz računa dobiti i gubitka.

Za razliku od bilance koja prikazuje finansijski položaj u određenom vremenskom trenutku, račun dobiti i gubitka prikazuje aktivnost poduzeća u određenom razdoblju. Osnovni kategorijalni elementi ovog izvještaja su prihodi, rashodi i njihova razlika dobit ili gubitak.¹⁴

Prihodi su povećanje ekonomске koristi u obliku priljeva ili povećanja sredstava što ima za posljedicu povećanje glavnice. U prihode poduzeća ne ulazi vrijednost neprodanih proizvoda koji su ostali na zalihamu, ali se uključuje vrijednost prodanih gotovih proizvoda koji su ostali iz prethodne godine, a prodani su u razdoblju za koje se utvrđuje ukupni prihod.¹⁵ U ukupne prihode spadaju poslovni prihodi koji se dijele na prihode od prodaje i ostale poslovne prihode te finansijski prihodi.¹⁶

Poduzeće najveći dio prihoda ostvaruje svojim poslovanjem, odnosno prodajom proizvoda i usluge. Pored ovog načina stjecanja prihoda, poduzeće ima i druge načine, kao što su prihodi od prodaje materijala, otpadaka i sitnog inventara, prihodi od prodaje trgovačke robe, prihodi od

¹³ Šodan, S. (2019.): Interni materijali s predavanja iz kolegija „Finansijska analiza poslovanja“; Računovodstveno izvještavanje i ostali izvori informacija za analizu, Ekonomski fakultet u Splitu, Split, str. 4.

¹⁴ Žager, K., Žager, L. (1999.): op. cit., str. 44.

¹⁵ Grubišić, D. (2013.): Poslovna ekonomija, Ekonomski fakultet u Splitu, Split, str. 262.

¹⁶ Odbor za standarde finansijskog izvještavanja (2015.): op. cit., t. 15.23.

zakupnina, prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacije i ostali poslovni prihodi. Kada poduzeće daje svoja sredstva na korištenje drugima može ostvariti prihode od financiranja. U te prihode spadaju prihodi od kamata, prihodi od dividendi, prihodi od revalorizacije, prihodi od ostalih interesa i slični prihodi s povezanim i nepovezanim poduzećima te prihodi od burzovnih transakcija.

Rashodi se definiraju kao smanjenje ekonomske koristi u obliku odljeva ili smanjenja sredstava što ima za posljedicu smanjenje glavnice. Rashodom se ne smatra smanjenje koje proizlazi iz raspodjele vlasnicima. Kao i prihodi, tako se i rashodi dijele na poslovne rashode te financijske rashode. Poslovne rashode čine materijalni troškovi, amortizacija, nematerijalni troškovi, ukalkulirani iznos plaća te nabavna vrijednost robe. Najveći dio ukupnih prihoda poduzeća služi upravo za pokrivanje poslovnih rashoda. Rashode financiranja pretežno čine kamate na korištene zajmove i kamate na sredstva drugih korištena u poslovnim odnosima.

2.3. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke su financijski izvještaji koji se koriste pored četiri osnovna financijska izvještaja kao niz dodatnih, popratnih iskaza. Komplementarne su s bilancem, računom dobiti i gubitka i izvještajem o novčanom toku jer sadrže informacije koje dodatno pojašnavaju vrijednost i prirodu nekih pozicija u tim izvještajima. Tako u bilješkama možemo pronaći metode procjene bilančnih pozicija, eventualna odstupanja od postavljenih metoda s razlozima odstupanja, pregled obaveza s rokom dospijeća dužim od pet godina, prosječan broj zaposlenih itd. Bilješke trebaju sadržavati sve one informacije koje se ne vide direktno iz temeljnih izvještaja, a neophodne su za njihovo razumijevanje i ocjenu poslovanja.¹⁷

¹⁷ Žager, K., Žager, L. (1999.): op. cit., str. 61.

3. TEHNIKE I POSTUPCI FINANCIJSKE ANALIZE

3.1. Komparativni financijski izvještaji

Analiza financijskih izvještaja koja omogućava uspoređivanje podataka u dužem razdoblju, da bi se otkrile tendencije i dinamika promjena pojedinih bilančnih pozicija, naziva se **horizontalnom analizom**. Komparativni financijski izvještaji služe kao podloga za provedbu horizontalne analize. Uobičajena analitička sredstva i postupci koji se koriste u horizontalnoj financijskoj analizi jesu komparativni financijski izvještaji i sagledavanje tendencija promjena pomoću serije baznih indeksa.¹⁸

3.2. Strukturni financijski izvještaji

Strukturnim financijskim izvještajima se prikazuje odnos između imovine, kapitala i obveza te prihoda, rashoda i ostvarenog financijskog rezultata. Ovi izvještaji služe kao podloga za provedbu vertikalne analize. **Vertikalna analiza** je analiza u kojoj se jedna pozicija iz financijskog izvještaja uzima kao konstanta te se određuje postotni odnos svih ostalih varijabli, tj. podataka iz izvještaja u odnosu na uzetu konstantnu varijablu. Omogućuje uvid u strukturu izvještaja te se još naziva i strukturna analiza.¹⁹

3.3. Analiza poslovanja putem pokazatelja

Financijska analiza poslovanja se obavlja s namjerom da se pobliže spoznaju karakteristike poslovanja pojedinog poduzeća. Prvenstveno je orijentirana na vrijednosne ili novčane podatke i informacije. Prema tome, analiza financijskih izvještaja usmjerena je na kvantitativne financijske informacije i zbog toga se često naziva financijskom analizom.

Cilj i izazov financijske analize je pronaći adekvatne modele i mjere za donošenje poslovnih odluka koje će rezultirati stvaranjem (dodane) vrijednosti. Financijske pokazatelje možemo

¹⁸ Žager, K., Žager, L. (1999.): op. cit., str. 162.

¹⁹ Šodan, S. (2019.): Interni materijali s predavanja iz kolegija „Financijska analiza poslovanja“; Metode i tehnike analize, analiza strategije, Ekonomski fakultet u Splitu, Split, str. 2.

podijeliti na pokazatelje likvidnosti, pokazatelje zaduženosti, pokazatelje aktivnosti, pokazatelje ekonomičnosti, pokazatelje profitabilnosti te pokazatelje investiranja.

U nastavku rada prikazan je izračun i interpretacija pokazatelja likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, profitabilnosti i ekonomičnosti.

3.3.1. Pokazatelji likvidnosti

Likvidnost na razini poduzeća se obično definira kao sposobnost poduzeća da pravovremeno podmiruje svoje svakodnevne dospjele kratkoročne obveze. S aspekta imovine, likvidnost imovine podrazumijeva njenu sposobnost brzog i lakog pretvaranja u novac i novčane ekvivalente.²⁰ Likvidnost je u stvari sposobnost poduzeća da svojim prihodima podmiruje svoje obveze u određenom vremenskom razdoblju.²¹ Najčešće eksplizirani pokazatelji likvidnosti jesu koeficijent trenutne likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti, koeficijent tekuće likvidnosti i koeficijent financijske stabilnosti. Svi pokazatelji računaju se na temelju podataka iz bilance.

Tablica 2: Pokazatelji likvidnosti

NAZIV	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent trenutne likvidnosti	novac	tekuće obveze ²²
Koeficijent ubrzane likvidnosti	tekuća imovina ²³ - zalihe	tekuće obveze
Koeficijent tekuće likvidnosti	tekuća imovina	tekuće obveze
Koeficijent financijske stabilnosti	dugotrajna imovina	kapital + dugoročne obveze

Izvor: izrada autora

Koeficijent trenutne likvidnosti pokazuje koliko puta su tekuće obveze pokrivenе sa čistim novcem koje poduzeće ima, tj. pokazuje sposobnost poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze sa najlikvidnijim sredstvima, odnosno novcem. Pokazatelj treba biti minimalno 1. S ovim pokazateljem trebamo biti oprezni jer zna zavarati korisnika. Primjerice, može se dogoditi da na

²⁰ Šodan, S. (2019.): Interni materijali s predavanja iz kolegija „Financijska analiza poslovanja“; Analiza putem pokazatelja, Ekonomski fakultet u Splitu, Split, str. 1.

²¹ Grubišić, D. (2013.): op. cit., str. 113.

²² Tekuće obveze obuhvaćaju kratkoročne obveze i pasivna vremenska razgraničenja.

²³ Tekuća imovina obuhvaća kratkotrajnu imovinu i aktivna vremenska razgraničenja.

dan utvrđivanja koeficijenta likvidnosti poduzeće primi značajnu svotu novca što može dovesti do zaključka da poduzeće nema problema s likvidnošću, što ne mora biti nužno točno.

Koeficijent ubrzane likvidnosti pokazuje koliko puta su tekuće obveze pokrivenе sa tekućom imovinom umanjenom za zalihe. Naime, zalihe su najmanje likvidni oblik kratkotrajne imovine te je u odnosu na ostale stavke kratkotrajne imovine potrebno najviše vremena kako bi se zalihe konvertirale u novac.²⁴ Pokazatelj ubrzane likvidnosti treba biti minimalno 1.

Koeficijent tekuće likvidnosti pokazuje koliko puta su tekuće obveze pokrivenе sa tekućom imovinom. Poželjno je da je koeficijent minimalno 2, odnosno da je tekuća imovina dvostruko veća od tekućih obveza. Vrsta djelatnosti kojom se poduzeće bavi može napraviti razliku u visini ovog pokazatelja. Visina koeficijenta tekuće likvidnosti može ovisiti o dužini operativnog ciklusa²⁵, o upravljanju zalihamama, plaćanju potraživanja kupcima putem kreditnih linija, revolving kredita i sl.

Koeficijent financijske stabilnosti govori koliki dio dugoročnih izvora financiranja se koristi za financiranje dugotrajne imovine. Poželjno je da je koeficijent manji od 1 jer poduzeće mora dio svoje kratkotrajne imovine financirati iz dugoročnih izvora. Ako je pokazatelj veći od 1, znači da postoji „deficit radnog kapitala“²⁶, odnosno da poduzeće dio svoje dugotrajne imovine financira iz kratkoročnih izvora.

3.3.2. Koeficijenti zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti ili pokazatelji upotrebe poluge pokazuju strukturu kapitala i načine na koje poduzeće financira svoju imovinu. Oni predstavljaju svojevrsnu mjeru stupnja rizika ulaganja u poduzeće, odnosno određuju stupanj korištenja posuđenih financijskih sredstava. Najčešći pokazatelji zaduženosti poduzeća su koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja i koeficijent financiranja. Sva tri pokazatelja formirana su na temelju bilance i zbog toga se često ističe da odražavaju **statičku zaduženost**. Ti pokazatelji su odraz strukture pasive i govore koliko

²⁴ Šodan, S. (2019.): op. cit., str. 8.

²⁵ Operativni ciklus je vremensko razdoblje koje protekne od nabave zaliha do naplate potraživanja.

²⁶ Radni kapital - tekuća imovina umanjena za tekuće obveze.

je imovine financirano iz vlastitog kapitala te koliko je imovine financirano iz tuđeg kapitala.²⁷ Faktor zaduženosti koji se temelji na podacima iz RDG-a upozorava na **dinamičku zaduženost**.

Tablica 3: Pokazatelji zaduženosti

NAZIV	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent zaduženosti	ukupne obveze	ukupna imovina
Koeficijent vlastitog financiranja	glavnica	ukupna imovina
Koeficijent financiranja	ukupne obveze	glavnica
Faktor zaduženosti	ukupne obveze	zadržana dobit + amortizacija
Stupanj pokrića I	glavnica	dugotrajna imovina
Stupanj pokrića II	glavnica + dugoročne obveze ²⁸	dugotrajna imovina

Izvor: izrada autora

Koeficijent zaduženosti pokazuje koliko se imovine financiralo iz tuđih izvora (obveza), a **koeficijent vlastitog financiranja** pokazuje koliko se imovine financiralo iz vlastitih izvora (glavnice). Smatra se da poduzetnik nije prekomjerno zadužen ako je udio kapitala u izvorima sredstava 50%. Prema iskustvenim pokazateljima se često uzima kao gornja granica tolerancije 70% za koeficijent zaduženosti. Iz perspektive dugoročne sposobnosti vraćanja dugova, bolje je da koeficijent zaduženosti bude što manji, a koeficijent vlastitog financiranja što veći.²⁹ **Koeficijent financiranja** je povezan s prethodna dva pokazatelja (pruža iste informacije) te odražava odnos duga i glavnice.

Faktor zaduženosti odražava broj godina potrebnih za pokriće postojećih obveza ako se poslovanje nastavi s jednakim pozitivnim rezultatima. Poželjno je da vrijednost ovog pokazatelja bude što manja. Kao granična mjera najčešće se uzima 5 godina što znači da je poduzetnik kojem treba duže od 5 godina da iz neto dobiti (odnosno zadržane dobiti iz računa dobiti i gubitka koja ostaje nakon isplate dividendi) i amortizacije pokrije svoje obveze prekomjerno zadužen. Naime, neto dobit uvećana za amortizaciju predstavlja aproksimaciju novčanog tijeka iz kojeg se mogu u budućnosti podmiriti obveze. U ukupne obveze se ubrajaju sve stavke pasive osim kapitala i

²⁷ Žager, K., Žager, L. (1999.): op. cit., str. 177.

²⁸ U dugoročne obveze se ubrajaju i dugoročna rezerviranja.

²⁹ Šodan, S. (2019.): Interni materijali s predavanja iz kolegija „Finansijska analiza poslovanja“; Analiza zaduženosti i dugoročne sposobnosti vraćanja dugova, Ekonomski fakultet u Splitu, Split, str. 3.

rezervi, dakle dugoročna rezerviranja, dugoročne obveze, kratkoročne obveze i odgođeno plaćanje troškova.³⁰

Stupanj pokrića I pokazuje pokriće dugotrajne imovine glavnicom. Smatra se da bi cijela dugotrajna imovina trebala biti financirana iz kapitala pa pokazatelj treba biti minimalno 1.

Stupanj pokrića II pokazuje pokriće dugotrajne imovine glavnicom uvećanom za dugoročne obveze. Vrijednost ovog pokazatelja bi trebala biti veća od 1 jer dio dugoročnih izvora financiranja treba biti iskorišten za financiranje kratkotrajne imovine (neto radni kapital). Ovaj pokazatelj odražava zlatno pravilo financiranja te je zapravo samo recipročna vrijednost od pokazatelja finansijske stabilnosti. Stupanj pokrića I i stupanj pokrića II se prema tome mogu tretirati i kao pokazatelji likvidnosti.

3.3.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti poznati su još i pod nazivom koeficijenti obrta, a računaju se na temelju odnosa prometa i prosječnog stanja. Oni upućuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu.

Tablica 4: Pokazatelji aktivnosti

NAZIV	BROJNIK	NAZIVNIK
Koeficijent obrta ukupne imovine	ukupni prihodi	ukupna imovina
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	ukupni prihodi	kratkotrajna imovina
Koeficijent obrta potraživanja	prihodi od prodaje	potraživanja
Trajanje naplate potraživanja u danima	broj dana u godini (365)	koeficijent obrta potraživanja

Izvor: izrada autora

Koeficijent obrta ukupne imovine pokazuje koliko puta se ukupna imovina obrne u tijeku jedne godine, odnosno koliko poduzeće ostvari jedinica ukupnih prihoda po jedinici ukupne imovine. Bolje je da je vrijednost pokazatelja što veća. **Koeficijent obrta kratkotrajne imovine** pokazuje

³⁰ Šodan, S. (2019.): op. cit., str. 2.

koliko jedinica ukupnih prihoda poduzeće ostvari na jednu jedinicu kratkotrajne imovine. Kao i kod prethodnog pokazatelja, poželjno je da je koeficijent što veći.

Koeficijent obrta potraživanja ukazuje na likvidnost potraživanja od kupaca, odnosno koliko se prosječno puta godišnje naplate potraživanja od kupaca, tj. koliko se ostvari jedinica prihoda od prodaje na jednu jedinicu potraživanja. Poželjno je da vrijednost ovog pokazatelja bude što veća jer to ukazuje da je trajanje naplate potraživanja što kraće.³¹ **Trajanje naplate potraživanja u danima** možemo još nazvati i danima vezivanja kupca. Ono nam govori koliko je poduzeću u prosjeku potrebno dana da naplati svoja potraživanja od kupaca. Poželjno je da su dani što manji.

3.3.4. Pokazatelji profitabilnosti

Profitabilnost označava sposobnost poduzeća da ostvaruje pozitivne financijske rezultate. Analiziranje profitabilnosti je posebno značajno za vlasnike poduzeća jer oni ostvaruju primitke, odnosno povrate na svoje ulaganje u obliku dividendi i udjela u dobiti upravo iz ostvarenih dobiti poduzeća. Također, rast dobiti može uzrokovati porast tržišnih cijena dionica što će dovesti do kapitalnih dobitaka za vlasnike poduzeća.³² Pokazatelji profitabilnosti upućuju na to koliko profita poduzeće ostvaruje po svakoj kuni ostvarenog prometa ili po kuni uložene imovine ili kapitala, odnosno koliko poduzeće zarađuje u odnosu na angažiranu imovinu ili u odnosu na prihode.

Tablica 5: Pokazatelji profitabilnosti

NAZIV	BROJNIK	NAZIVNIK
Neto profitna marža	neto dobit	ukupni prihodi
Bruto profitna marža	dobit prije poreza + kamate	ukupni prihodi
Neto rentabilnost imovine	neto dobit	ukupna imovina
Bruto rentabilnost imovine	dobit prije poreza + kamate	ukupna imovina
Rentabilnosti vlastitog kapitala (glavnice)	neto dobit	vlastiti kapital (glavnica)

Izvor: izrada autora

³¹ Šodan, S. (2019.): op. cit., str. 3.

³² Šodan, S. (2019.): Interni materijali s predavanja iz kolegija „Financijski analiza poslovanja“; Analiza profitabilnosti, Ekonomski fakultet u Splitu, Split, str. 1.

Marža profita govori o profitabilnosti poslovanja, odnosno pokazuje koliko poduzeće zarađuje u odnosu na ostvareni promet (prihod).³³ **Neto profitna marža** pokazuje koliko se neto dobiti ostvari po jedinci ukupnih prihoda. Osim neto dobiti u brojniku se često koristi i neto dobit uvećana za trošak kamata. Poželjno je da je pokazatelj što veći. Ako se usporedi neto profitna marža i bruto profitna marža, tada usporedba govori o tome koliko relativno u odnosu na ostvareni prihod iznosi porezno opterećenje. **Bruto profitna marža** pokazuje koliko se dobiti prije kamata i poreza ostvari po jedinici ukupnih prihoda. Osim dobiti prije kamata i poreza (EBIT), pri izračunu bruto profitne marže često se koristi i operativna dobit ili bruto dobit.³⁴

Neto rentabilnosti imovine pokazuje koliko se neto dobiti ostvari po jedinici ukupne imovine. Poželjno je da je pokazatelj što veći. S druge strane, **bruto rentabilnost imovine** pokazuje koliko se bruto dobiti, tj. dobiti prije poreza i kamata ostvari na svaku jedinicu uloženu u imovinu.

Rentabilnost vlastitog kapitala pokazuje koliko se neto dobiti ostvari na svaku jedinicu uloženu u glavnicu. Kao i kod dosadašnjih pokazatelja, poželjno je da je broj što veći.

3.3.5. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda te pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Iz toga proizlazi da se ti pokazatelji računaju na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka.³⁵

Tablica 6: Pokazatelji ekonomičnosti

NAZIV	BROJNIK	NAZIVNIK
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	ukupni prihodi	ukupni rashodi
Ekonomičnost poslovanja (prodaje)	poslovni prihodi	poslovni rashodi
Ekonomičnost financiranja	financijski prihodi	financijski rashodi

Izvor: izrada autora

³³ Šodan, S. (2019.): op. cit., str. 1.

³⁴ Ibid., str. 1.

³⁵ Žager, K., Žager, L. (1999.): op. cit., str. 179.

Ekonomičnost ukupnog poslovanja pokazuje koliko se ukupnih prihoda ostvari po jedinici ukupnih rashoda. Poželjno je da ovaj pokazatelj bude što veći, odnosno da ostvarene jedinice prihoda po jedinici rashoda budu što veće. **Ekonomičnost poslovanja (prodaje)** pokazuje koliko se jedinica poslovnih prihoda, tj. prihoda od prodaje ostvari na jedinicu rashoda od prodaje, tj. poslovnih rashoda. Također, ovaj pokazatelj pokazuje posluje li poduzeće pozitivno ili negativno. Ukoliko je iznos manji od 1, poduzeće posluje negativno. **Ekonomičnost financiranja** pokazuje koliko se finansijskih prihoda ostvari na jednu jedinicu finansijskih rashoda. Kao i kod prošlih pokazatela ekonomičnosti, i kod ovog pokazatela je poželjno da je koeficijent što veći (barem veći od 1).

4. USPOREDNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTAVA KOJA SE BAVE PRODAJOM NAUTIČKE ROBE

4.1. Opis poslovanja promatralih poduzeća

4.1.1. Lalizas Marina d.o.o.

Poduzeće Lalizas Marina d.o.o. bavi se prodajom i distribucijom kompletne nautičke opreme. Zastupljena je u Republici Hrvatskoj više od 20 godina. Poduzeće je organizirano kao sustav veleprodaje i maloprodaje. Veleprodajno je usmjereni na zadovoljavanje potreba malih trgovaca, charter kompanija i svih ostalih vezanih za nautiku, dok je maloprodajno usmjereni na sve svoje trgovine.

Danas se u Hrvatskoj nalazi 12 maloprodajnih trgovina:

- Split,
- Zagreb,
- Pula,
- Rijeka,
- Zadar,
- Biograd na Moru,
- Vodice,
- Šibenik,
- Trogir,
- Makarska te
- 2 trgovine u Dubrovniku.

Veleprodajna skladišta se nalaze u Splitu (koje je ujedno i veliko centralno skladište), Rijeci, Zadru, Šibeniku, Dubrovniku i Zagrebu.

LALIZAS S.A. je 1982. godine osnovao gospodin Stavros Lalizas i to kao malu tvrtku koja proizvodi prsluke za spašavanje za profesionalne jedriličare. Već 1985. godine LALIZAS S.A. postaje veoma poznato poduzeće i dolazi do poslovnog proširenja te se otvara prva mala tvornica.

LALIZAS MARINA d.o.o. je u početku bila u hrvatskom vlasništvu kada se nazivala PLOVPUT d.o.o. Kao državna tvrtka, PLOVPUT d.o.o. se nije mogao baviti trgovinom te se 1997. godine tvrtka privatizirala i promijenila ime u PENUL. 2006. godine grčka tvrtka LALIZAS S.A. je kupila 50% hrvatske tvrtke te su tada počeli djelovati pod jednim imenom – **LALIZAS MARINA d.o.o.** Šest godina kasnije, 2012. godine, Stavros Lalizas je kupio i ostalih 50% udjela te je postao 100%-tni vlasnik.

2000. godine, nakon godina iskustva i izvrsnog poznavanja trgovačke robe, LALIZAS je stvorio brend imena **MARINA Stores** pod kojim će otvarati maloprodajne trgovine kako bi krajnjem kupcu pružio kompletan assortiman nautičke robe. LALIZAS MARINA d.o.o. je 2006. godine postala franšiza³⁶ i od tada pa do danas je u sustavu MARINA Stores-a.

4.1.2. Unimar Rijeka d.o.o.

Poduzeće Unimar Rijeka d.o.o.³⁷ osnovano je 2003. godine. Bave se prodajom nautičke opreme na veliko i na malo, prodajom unutrašnjih i vanbrodskih motora te rezervnih dijelova za iste. Sjedište je na Preluku, poznatom kao mjesto na kojem se svojedobno održavalo Svjetsko prvenstvo u motociklizmu, u samoj blizini mora, na cesti koja povezuje Rijeku sa Opatijom. U vlasništvu su prodajno – izložbenog salona koji se prostire na približno 500 m² otvorenog i zatvorenog prostora. Krajem 2009. godine uselili su se u moderni skladišni prostor u industrijskoj zoni Viškovo, ukupne otvorene te zatvorene površine skoro 1000 m².

Distributeri su više od dvadeset svjetskih tvrtki – proizvođača i distributera nautičke opreme i brodskih motora od kojih se izdvajaju:

- Osculati (široki assortiman nautičke opreme),
- Vetus (nautička oprema i unutrašnji brodski motori),
- Nautica F4 (standardni brodski prozori te prozori i vrata po narudžbi),
- Lofrans' (sidrena vitla),
- Besenzoni (hidraulični mostići),

³⁶ Franšiza se pojavljuje kada kompanija (davatelj franšize) licencira svoje trgovačko društvo (brend) i svoj način rada (sustav poslovanja) koji se slaže da će poslovati u skladu s uvjetima ugovora (ugovor o franšizi).

³⁷ Unimar Rijeka d.o.o. (2020.): Službena web stranica poduzeća, [Internet], dostupno na: <http://www.unimar.hr/v2/index-hr.html> [09.09.2020.]

- Mase Generators (brodski generatori),
- Eliche Radice (propeleri i osovinski vodovi),
- Climma (brodske klime),
- Techimpex (kuhala za plovila),
- Whale (vodeni sistemi za plovila),
- Evinrude i Johnson (vanbrodski motori),
- Lewmar (palubna oprema te bow i stern propeleri) itd.

Također, surađuju s velikim brojem velikih, srednjih i malih brodogradilišta, marinama, charter kompanijama i trgovinama nautičke opreme diljem Hrvatske. Stalni su i dugogodišnji izlagači na svim nautičkim sajmovima u Hrvatskoj, kao npr. „Croatia Boat Show“ u Splitu, „Sajam sporta i nautike“ u Zagrebu te „Nautički sajam“ u Rijeci i Biograd na Moru.

4.1.3. Wasi d.o.o.

Poduzeće Wasi d.o.o.³⁸ osnovano je u veljači 2002. godine. Trenutačno zapošljavaju oko 40 zaposlenika. Prodajne aktivnosti tvrtke postavljene su u dvije kategorije: veleprodaja i maloprodaja nautičke opreme. Centralno skladište, površine 1500 m², se nalazi u Zagrebu. Neki od artikala koji se mogu pronaći u Wasi d.o.o. su sidra, stepenice, platforme, pasarele, konopi, sve za gumenjake, oprema za spašavanje, sajle, volani, poziciona svjetla itd.

4.1.4. Seven Sea Company d.o.o.

Seven Sea Company d.o.o.³⁹ je osnovano 1991. godine sa sjedištem u Splitu. Glavne djelatnosti su ekskluzivne distribucije renomiranih svjetskih proizvođača kemikalija i opreme za brodogradnju i nautiku:

- Awlgrip (boje i lakovi – Sjedinjene Američke Države i Velika Britanija),
- Epifanes (boje i lakovi – Nizozemska),

³⁸ Wasi d.o.o. (2020.): Službena web stranica poduzeća, [Internet], dostupno na: <http://www.wasi.hr/> [09.09.2020.]

³⁹ Seven Sea Company (2020.): Službena web stranica poduzeća, [Internet], dostupno na: <http://www.sevensea.hr/hr/ohnama> [09.09.2020.]

- Teakdecking System (mase za fugiranje – Sjedinjene Američke Države),
- Saba (MS polimer ljepila i brtvila – Nizozemska),
- Seapower (brodska kozmetika – Sjedinjene Američke Države),
- Shurhold (oprema za čišćenje i održavanje jahti – Sjedinjene Američke Države),
- Igloo (ledenice – Sjedinjene Američke Države) itd.

4.2. Horizontalna analiza

Horizontalna analiza je analiza postotne promjene pozicija u finansijskim izvještajima kroz duže vremensko razdoblje. Ključna varijabla u analizi je vrijeme.⁴⁰ Kod analize poslovanja za dulje razdoblje uobičajeno se koriste bazni indeksi. Prilikom horizontalne analize treba voditi računa da postotne promjene koje u jednoj godini imaju pozitivan, a u drugoj negativan predznak ne daju smislene rezultate, odnosno ako je vrijednost pozicije u baznoj godini nula, onda se postotne promjene ne mogu izračunati.

4.2.1. Horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka Lalizas Marine d.o.o.

Tablica 7 prikazuje promjene stavki aktive i pasive u odnosu na baznu, 2016. godinu.

Tablica 7: Horizontalna analiza bilance poduzeća Lalizas Marina d.o.o.

HORIZONTALNA ANALIZA BILANCE				
Godine	2016.	2017.	2018.	2019.
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL				
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	0%	127,72%	313,29%	390,25%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA				
II. MATERIJALNA IMOVINA	0%	79,03%	311,28%	430,06%
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA				
IV. POTRAŽIVANJA	0%	-61,06%	-61,06%	-61,06%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA				

⁴⁰ Šodan, S. (2019.): Interni materijali s predavanja iz kolegija „Finansijska analiza poslovanja“; Metode i tehnike finansijske analize, Ekonomski fakultet u Splitu, Split, str. 1.

C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	0%	5,78%	13,09%	35,86%
I. ZALIHE	0%	3,52%	9,99%	27,29%
II. POTRAŽIVANJA	0%	-0,92%	39,08%	79,09%
III. KRATKOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA				
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	0%	57,59%	8,93%	72,48%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0%	-48,30%	-24,55%	-45,92%
E) UKUPNO AKTIVA	0%	6,65%	15,46%	38,57%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0%	-11,40%	30,78%	19,77%
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	0%	122,47%	257,68%	306,14%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	0%	0,00%	0,00%	0,00%
II. KAPITALNE REZERVE	0%	0,00%	0,00%	0,00%
III. REZERVE IZ DOBITI				
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE				
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI				
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	0%	47,83%	234,21%	439,97%
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	0%	289,63%	330,17%	54,19%
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES				
B) REZERVIRANJA				
C) DUGOROČNE OBVEZE				
D) KRATKOROČNE OBVEZE	0%	-2,72%	-4,18%	15,90%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	0%	80,34%	235,47%	-71,36%
F) UKUPNO PASIVA	0%	6,65%	15,46%	38,57%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0%	-11,40%	30,78%	19,77%

Izvor: izrada autora

Iz tablice je vidljiv trend povećanja dugotrajne imovine. Najveći rast, u odnosu na baznu godinu, je zabilježen u 2019. godini (390,25%) što je rezultat povećanja materijalne imovine (nabava opreme, alata, pogonskog inventara i transportne imovine). Promotrimo li ove promjene s aspekta likvidnosti, vidimo da se u 2018. godini dogodio blagi pad rasta novca, ali je već u 2019. godini on porastao za 72,48%. S druge strane, tekuće su se obveze naglo povećale u 2018. godini, ali su se već u 2019. godini smanjile što za poduzeće nije bilo dobro jer je postojala mogućnost za nemogućnošću podmire svojih obveza.

Promatrajući ove promjene s aspekta zaduženosti (povećanje ukupne imovine i smanjenje ukupnih obveza) možemo primijetiti da se koeficijent smanjiva sve do 2019. godine što je bilo prihvatljivo za poduzeće.

Tablica 8 daje prikaz horizontalne analize računa dobiti i gubitka, tj. prikazuje za koliko posto su se mijenjali prihodi, rashodi i dobit razdoblja u odnosu na baznu, 2016. godinu.

Tablica 8: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Lalizas Marina d.o.o

HORIZONTALNA ANALIZA RAČUNA DOBITI I GUBITKA				
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.
I. POSLOVNI PRIHODI	0%	17,23%	36,31%	54,09%
1. Prihodi od prodaje	0%	17,12%	36,33%	47,05%
2. Ostali poslovni prihodi	0%	165,58%	62,61%	157,91%
II. POSLOVNI RASHODI	0%	11,78%	31,03%	54,64%
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda				
2. Materijalni troškovi	0%	15,32%	36,25%	59,01%
3. Troškovi osoblja	0%	16,07%	28,87%	55,15%
4. Amortizacija	0%	23,68%	25,80%	125,24%
5. Ostali troškovi	0%	2,26%	16,23%	30,59%
6. Vrijednosno uskladivanje	0%	-100,00%	720,69%	758,15%
7. Rezerviranja				
8. Ostali poslovni rashodi	0%	-91,62%	-85,30%	-91,62%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	0%	109,73%	277,86%	69,50%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	0%	7,12%	-14,19%	4,75%
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM				
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA				
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM				
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA				
IX. UKUPNI PRIHODI	0%	17,52%	37,06%	54,14%
X. UKUPNI RASHODI	0%	11,67%	29,93%	53,43%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	0%	339,35%	429,46%	93,23%
1. Dobit prije oporezivanja	0%	339,35%	429,46%	93,23%
2. Gubitak prije oporezivanja				
XII. POREZ NA DOBIT				
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	0%	289,63%	330,17%	54,19%

Izvor: izrada autora

Iz prikazane tablice možemo vidjeti da su se prihodi svake godine povećavali više nego rashodi. Možemo prepostaviti da su prihodi veći nego rashodi što nas vodi do zaključka da je poduzeće ekonomično, tj. uspješno.

4.2.2. Horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka Unimar Rijeke d.o.o.

Tablica 9 prikazuje horizontalnu analizu bilance poduzeća Unimar Rijeka d.o.o. Vidljive su promjene koje su se događale u aktivi i pasivi.

Tablica 9: Horizontalna analiza bilance poduzeća Unimar Rijeka d.o.o

HORIZONTALNA ANALIZA BILANCE				
Godine	2016.	2017.	2018.	2019.
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL				
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	0,00%	-6,92%	-16,49%	-21,42%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	0,00%	57,91%	39,79%	22,37%
II. MATERIJALNA IMOVINA	0,00%	-10,78%	-19,84%	-24,03%
III. DUGOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA				
IV. POTRAŽIVANJA				
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA				
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	0,00%	4,55%	26,56%	61,74%
I. ZALIHE	0,00%	11,71%	27,95%	77,82%
II. POTRAŽIVANJA	0,00%	-1,99%	25,04%	24,99%
III. KRATKOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA				
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	0,00%	-14,40%	23,22%	48,89%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0,00%	-38,84%	-39,10%	16,49%
E) UKUPNO AKTIVA	0,00%	2,83%	20,35%	49,93%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0,00%	491,11%	72,35%	785,17%
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	0,00%	58,90%	138,11%	213,78%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
II. KAPITALNE REZERVE				
III. REZERVE IZ DOBITI				
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE				
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI				
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENİ GUBITAK	0,00%	65,38%	163,62%	249,70%

VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	0,00%	50,26%	102,06%	163,42%
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES				
B) REZERVIRANJA				
C) DUGOROČNE OBVEZE	0,00%	-100,00%	-100,00%	-100,00%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	0,00%	-23,55%	-35,76%	-25,96%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	0,00%	0,00%	0,00%	-100,00%
F) UKUPNO PASIVA	0,00%	2,83%	20,35%	49,93%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0,00%	491,11%	72,35%	785,17%

Izvor: izrada autora

Iz horizontalne analize možemo iščitati kako se dugotrajna imovina tijekom godina smanjivala, dok se kratkotrajna povećavala. S druge strane, tekuće obveze su se isto smanjivale što je dovelo do povećanja likvidnosti.

Što se tiče koeficijenta zaduženosti, on se poboljšavao tijekom godina što je uzrokovano smanjenjem obveza i povećanjem ukupne imovine.

Tablica 10 prikazuje horizontalnu analizu računa dobiti i gubitka poduzeća Unimar Rijeka d.o.o.

Tablica 10: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Unimar Rijeka d.o.o.

HORIZONTALNA ANALIZA RAČUNA DOBITI I GUBITKA				
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.
I. POSLOVNI PRIHODI	0,00%	9,32%	15,79%	24,30%
II. POSLOVNI RASHODI	0,00%	6,00%	9,41%	13,99%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	0,00%	-46,22%	-35,46%	-63,72%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	0,00%	46,18%	16,42%	6,63%
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM				
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA				
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM				
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA				
IX. UKUPNI PRIHODI	0,00%	8,96%	15,47%	23,74%
X. UKUPNI RASHODI	0,00%	6,18%	9,44%	13,96%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	0,00%	46,72%	97,17%	156,46%
1. Dobit prije oporezivanja	0,00%	46,72%	97,17%	156,46%
2. Gubitak prije oporezivanja				

XII. POREZ NA DOBIT	0,00%	32,75%	77,90%	128,99%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	0,00%	50,26%	102,06%	163,42%

Izvor: izrada autora

Iz tablice je vidljivo da je poduzeće Unimar Rijeka d.o.o. poslovalo u dobitku tijekom razdoblja od 4 godine, odnosno da je imalo više prihoda poslovanja nego rashoda poslovanja te su se oni povećavali tijekom godina. Prodaja nematerijalne i materijalne imovine je dovela do povećanja prihoda.

4.2.3. Horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka Wasi-ja d.o.o.

Tablica 11 prikazuje kako su se mijenjale stavke aktive i pasive protekle 3 godine u odnosu na baznu, 2016. godinu.

Tablica 11: Horizontalna analiza bilance poduzeća Wasi d.o.o.

HORIZONTALNA ANALIZA BILANCE				
Godine	2016.	2017.	2018.	2019.
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL				
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	0%	-3,21%	-0,24%	11,57%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	0%	-18,21%	152,62%	258,21%
II. MATERIJALNA IMOVINA	0%	-2,50%	-7,41%	0,57%
III. DUGOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA				
IV. POTRAŽIVANJA				
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA				
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	0%	26,43%	29,50%	32,00%
I. ZALIHE	0%	28,79%	25,13%	30,53%
II. POTRAŽIVANJA	0%	14,47%	38,85%	27,15%
III. KRATKOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	0%	0,00%	1993,91%	4,69%
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	0%	28,48%	-2,32%	67,10%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0%	-81,64%	-97,21%	2,36%
E) UKUPNO AKTIVA	0%	23,99%	27,01%	30,42%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI				
PASIVA				

A) KAPITAL I REZERVE	0%	17,43%	43,75%	61,62%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	0%	0,00%	0,00%	0,00%
II. KAPITALNE REZERVE				
III. REZERVE IZ DOBITI				
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE				
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI				
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	0%	12,31%	37,08%	65,61%
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	0%	101,26%	203,92%	178,48%
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES				
B) REZERVIRANJA				
C) DUGOROČNE OBVEZE				
D) KRATKOROČNE OBVEZE	0%	22,05%	-8,09%	-22,32%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	0%	1434,72%	1472,91%	1126,94%
F) UKUPNO PASIVA	0%	23,99%	27,01%	30,42%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI				

Izvor: izrada autora

Tijekom godina su se povećavale i aktiva i pasiva. Ukupne obveze su se povećale 2017. godine, ali su se nakon toga počele smanjivati. Ukupna imovine je, s druge strane, rasla svih godina tako da je to dovelo do smanjenja koeficijenta zaduživanja. S druge strane, povećavala se glavnica što je dovelo do povećanja koeficijenta vlastitog financiranja. Što se tiče likvidnosti, nakon 2017. godine su se koeficijenti počeli povećavati, što možemo iščitati iz smanjenja obveza i povećanja tekuće imovine.

U tablici 12 su prikazane promjene stavki računa dobiti i gubitka u odnosu na baznu, 2016. godinu.

Tablica 12: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Wasi d.o.o.

HORIZONTALNA ANALIZA RAČUNA DOBITI I GUBITKA				
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.
I. POSLOVNI PRIHODI	0%	14,84%	27,83%	28,08%
1. Prihodi od prodaje	0%	15,17%	28,20%	28,38%
2. Ostali poslovni prihodi	0%	-23,97%	5,83%	13,85%
II. POSLOVNI RASHODI	0%	11,90%	22,46%	23,15%
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda				
2. Materijalni troškovi	0%	13,67%	24,55%	26,65%
3. Troškovi osoblja	0%	18,14%	27,57%	18,63%

4. Amortizacija	0%	-4,33%	5,59%	15,47%
5. Ostali troškovi	0%	6,75%	24,61%	32,53%
6. Vrijednosno usklađivanje	0%	-94,62%	-88,43%	-74,10%
7. Rezerviranja				
8. Ostali poslovni rashodi	0%	-31,33%	-32,83%	-10,68%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	0%	-32,05%	-10,17%	-58,41%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	0%	12,34%	1,62%	-12,38%
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM				
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA				
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM				
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA				
IX. UKUPNI PRIHODI	0%	14,42%	27,49%	27,30%
X. UKUPNI RASHODI	0%	11,91%	22,23%	22,77%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	0%	91,41%	188,30%	165,91%
1. Dobit prije oporezivanja	0%	91,41%	188,30%	165,91%
2. Gubitak prije oporezivanja				
XII. POREZ NA DOBIT	0%	58,40%	135,99%	123,79%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	0%	101,26%	203,92%	178,48%

Izvor: izrada autora

Poslovni rezultati u 2018. godini su na bitno višem nivou (povećanje dobiti za 203,92%). I u 2019. godini poduzeće posluje u dobitku, ali s manjom stopom rasta nego u 2018. godini.

4.2.4. Horizontalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka Seven Sea Company-ja d.o.o.

U tablici 13 su vidljive promjene stavki bilance prethodne 3 godine u odnosu na 2016. godinu.

Tablica 13: Horizontalna analiza bilance poduzeća Seven Sea Company d.o.o.

HORIZONTALNA ANALIZA BILANCE				
Godine	2016.	2017.	2018.	2019.
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL				
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	0,00%	5,53%	-0,47%	-3,45%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA				

II. MATERIJALNA IMOVINA	0,00%	5,53%	-0,47%	-3,45%
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
IV. POTRAŽIVANJA				
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA				
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	0,00%	-2,59%	12,64%	40,76%
I. ZALIHE	0,00%	-0,43%	33,02%	-2,11%
II. POTRAŽIVANJA	0,00%	13,40%	-10,99%	104,13%
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	0,00%	-42,29%	-100,00%	-55,73%
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	0,00%	15,65%	60,40%	160,41%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI				
E) UKUPNO AKTIVA	0,00%	-0,60%	9,42%	29,91%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI				
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	0,00%	1,28%	10,17%	32,22%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
II. KAPITALNE REZERVE				
III. REZERVE IZ DOBITI				
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE				
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI				
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	0,00%	1,03%	12,41%	49,05%
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	0,00%	1,94%	6,44%	-0,58%
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES				
B) REZERVIRANJA				
C) DUGOROČNE OBVEZE				
D) KRATKOROČNE OBVEZE	0,00%	-36,26%	-4,85%	-14,16%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA				
F) UKUPNO PASIVA	0,00%	-0,60%	9,42%	29,91%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI				

Izvor: izrada autora

Pogledamo li tablicu možemo vidjeti kako su i aktiva i pasiva pretežno rasle, osim u 2017. godini kada se dogodio pad od 0,60%. Što se tiče aktive, najviše je rasla kratkotrajna imovina (zalihe i novac). S druge strane, u pasivi je rastao kapital, dok su se obveze smanjivale, osim u 2018. godini kada su porasle u odnosu na 2017. godinu. Promotrimo li ove promjene s aspekta likvidnosti i zaduženosti, možemo reći da su povoljne.

Tablica 14 prikazuje promjene prihoda, rashoda te dobiti razdoblja prethodne tri godine u odnosu na baznu, 2016. godinu

Tablica 14: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Seven Sea Company d.o.o.

HORIZONTALNA ANALIZA RAČUNA DOBITI I GUBITKA				
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.
I. POSLOVNI PRIHODI	0,00%	7,54%	5,41%	2,08%
II. POSLOVNI RASHODI	0,00%	8,95%	6,20%	5,30%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	0,00%	-85,90%	18,92%	-41,48%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	0,00%	-10,83%	-40,68%	-68,46%
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM				
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA				
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM				
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA				
IX. UKUPNI PRIHODI	0,00%	6,74%	5,53%	1,71%
X. UKUPNI RASHODI	0,00%	8,89%	6,06%	5,08%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	0,00%	-0,59%	3,73%	-9,76%
1. Dobit prije oporezivanja	0,00%	-0,59%	3,73%	-9,76%
2. Gubitak prije oporezivanja				
XII. POREZ NA DOBIT	0,00%	-10,63%	-7,00%	-46,17%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	0,00%	1,94%	6,44%	-0,58%

Izvor: izrada autora

U tablici 14 je vidljivo da je poduzeće svaku godinu završavalo s dobitkom.

4.3. Vertikalna analiza

Vertikalna analiza je ona u kojoj se jedna pozicija iz financijskog izvještaja uzima kao konstanta te se određuje postotni odnos svih ostalih varijabli, tj. podataka iz izvještaja u odnosu na uzetu konstantu. Vertikalna analiza bilance je određivanje % učešća pojedinih elemenata, odnosno stavki aktive i pasive u ukupnoj vrijednosti aktive (pasive). Suprotno tome, vertikalna analiza računa dobiti i gubitka koristi se za određivanje koliki je postotni udio pojedinog elementa (stavke) RDG u vrijednosti neto prodaje društva. Kao konstanta se, prema tome, uzima vrijednost neto prodaje ili ukupni prihodi.⁴¹

⁴¹ Šodan, S. (2019.): op. cit., str. 2.

4.3.1. Vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka Lalizas Marine d.o.o.

Tablica 15 prikazuje udjele stavki aktive/pasive u ukupnoj aktivi/pasivi.

Tablica 15: Vertikalna analiza bilance poduzeća Lalizas Marina d.o.o.

VERTIKALNA ANALIZA BILANCE				
Godine	2016.	2017.	2018.	2019.
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	0,82%	1,76%	2,95%	2,91%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	0,00%	0,59%	0,54%	0,34%
II. MATERIJALNA IMOVINA	0,66%	1,11%	2,35%	2,53%
III. DUGOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
IV. POTRAŽIVANJA	0,16%	0,06%	0,05%	0,05%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	98,93%	98,12%	96,89%	96,99%
I. ZALIHE	83,18%	80,74%	79,24%	76,41%
II. POTRAŽIVANJA	10,72%	9,96%	12,92%	13,86%
III. KRATKOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	0,00%	0,00%	0,00%	0,47%
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	5,02%	7,42%	4,74%	6,25%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0,25%	0,12%	0,16%	0,10%
E) UKUPNO AKTIVA	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	3,93%	3,26%	4,45%	3,39%
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	7,43%	15,50%	23,01%	21,77%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	0,21%	0,20%	0,18%	0,15%
II. KAPITALNE REZERVE	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
III. REZERVE IZ DOBITI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	4,88%	6,77%	14,13%	19,02%
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	2,33%	8,53%	8,70%	2,60%
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
B) REZERVIRANJA	0,00%	0,00%	0,00%	0,85%
C) DUGOROČNE OBVEZE	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	92,49%	84,37%	76,76%	77,36%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	0,08%	0,13%	0,23%	0,02%
F) UKUPNO PASIVA	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

G) IZVANBILANČNI ZAPISI	3,93%	3,26%	4,45%	3,39%
--------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Izvor: izrada autora

Iz navedenog vidimo kako tijekom svih godina najveći udio u aktivi ima kratkotrajna imovina, dok u pasivi najveći udio predstavljaju kratkoročne obvezne. U 2019. godini se najmanje investira u dugotrajnu imovinu, svega 2,91% ukupne aktive, tj. 771.283 kuna.

Tablica 16 daje uvid u udio stavki računa dobiti i gubitka u ukupnim prihodima.

Tablica 16: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Lalizas Marina d.o.o.

VERTIKALNA ANALIZA RAČUNA DOBITI I GUBITKA				
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.
I. POSLOVNI PRIHODI	99,69%	99,45%	99,15%	99,66%
1. Prihodi od prodaje	99,54%	99,21%	99,01%	94,97%
2. Ostali poslovni prihodi	0,10%	0,24%	0,12%	0,18%
II. POSLOVNI RASHODI	95,83%	91,15%	91,61%	96,14%
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
2. Materijalni troškovi	74,62%	73,22%	74,17%	76,97%
3. Troškovi osoblja	15,45%	15,26%	14,53%	15,55%
4. Amortizacija	0,55%	0,58%	0,50%	0,80%
5. Ostali troškovi	2,16%	1,88%	1,83%	1,83%
6. Vrijednosno usklajivanje	0,04%	0,00%	0,25%	0,23%
7. Rezerviranja	0,00%	0,00%	0,00%	0,59%
8. Ostali poslovni rashodi	3,01%	0,21%	0,32%	0,16%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	0,31%	0,55%	0,85%	0,34%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	2,39%	2,18%	1,49%	1,62%
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
IX. UKUPNI PRIHODI	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
X. UKUPNI RASHODI	98,21%	93,33%	93,10%	97,76%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	1,79%	6,67%	6,90%	2,24%
1. Dobit prije oporezivanja	1,79%	6,67%	6,90%	2,24%
2. Gubitak prije oporezivanja	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

XII. POREZ NA DOBIT	0,00%	0,76%	1,29%	0,45%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	1,79%	5,92%	5,60%	1,79%

Izvor: izrada autora

Iz navedenog vidimo kako poslovni prihodi imaju najveći udio u ukupnim prihodima (oko 99,5%).

4.3.2. Vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka Unimar Rijeke d.o.o.

Tablica 17 prikazuje vertikalnu analizu bilance Unimar Rijeke d.o.o.

Tablica 17: Vertikalna analiza bilance poduzeća Unimar Rijeka d.o.o.

VERTIKALNA ANALIZA BILANCE				
Godine	2016.	2017.	2018.	2019.
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	14,07%	12,74%	9,77%	7,38%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	0,79%	1,21%	0,92%	0,65%
II. MATERIJALNA IMOVINA	13,28%	11,53%	8,85%	6,73%
III. DUGOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
IV. POTRAŽIVANJA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	85,69%	87,12%	90,11%	92,44%
I. ZALIHE	53,37%	57,98%	56,74%	63,30%
II. POTRAŽIVANJA	18,52%	17,65%	19,24%	15,44%
III. KRATKOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	13,80%	11,49%	14,13%	13,70%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0,24%	0,14%	0,12%	0,18%
E) UKUPNO AKTIVA	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0,06%	0,36%	0,09%	0,37%
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	32,26%	49,85%	63,82%	67,51%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	0,27%	0,26%	0,23%	0,18%
II. KAPITALNE REZERVE	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
III. REZERVE IZ DOBITI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	19,34%	31,11%	42,37%	45,11%
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	12,64%	18,48%	21,23%	22,22%
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
B) REZERVIRANJA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
C) DUGOROČNE OBVEZE	0,68%	0,00%	0,00%	0,00%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	65,80%	48,92%	35,12%	32,49%
E) ODGODENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	1,27%	1,23%	1,05%	0,00%
F) UKUPNO PASIVA	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0,06%	0,36%	0,09%	0,37%

Izvor: izrada autora

Unutar aktive je vidljivo da je kratkotrajna imovina zauzimala najveći udio. Udio dugotrajne imovine je bio mali te se s godinama dodatno smanjivao. Unutar pasiva mogu se uočiti promjene u strukturi određenih stavki u promatranom razdoblju. U 2016. godini najveći udio su zauzimale kratkoročne obveze, dok se u 2017. godini mijenja struktura te kapital i obveze postaju najzastupljeniji u pasivi. Kroz cijelo razdoblje je udio dugotrajne imovine bio veći od udjela dugoročnih obveza što znači da je poduzeće imalo problema s financiranjem dugotrajne imovine te ju je dijelom financiralo iz kratkoročnih obveza.

U tablici 18 su vidljivi pojedini udjeli u ukupnim prihodima protekle 4 godine.

Tablica 18: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Unimar Rijeka d.o.o.

VERTIKALNA ANALIZA RAČUNA DOBITI I GUBITKA				
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.
I. POSLOVNI PRIHODI	99,37%	99,69%	99,65%	99,81%
II. POSLOVNI RASHODI	92,71%	90,18%	87,84%	85,40%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	0,63%	0,31%	0,35%	0,19%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	0,43%	0,57%	0,43%	0,37%
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
IX. UKUPNI PRIHODI	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
X. UKUPNI RASHODI	93,13%	90,75%	88,27%	85,77%

XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	6,87%	9,25%	11,73%	14,23%
1. Dobit prije oporezivanja	6,87%	9,25%	11,73%	14,23%
2. Gubitak prije oporezivanja	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
XII. POREZ NA DOBIT	1,39%	1,69%	2,14%	2,57%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	5,48%	7,55%	9,59%	11,66%

Izvor: izrada autora

Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka pokazuje da su poslovni prihodi imali najveći udio u ukupnim prihodima u promatranim razdobljima.

4.3.3. Vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka Wasi-ja d.o.o.

Tablica 19 daje uvid u strukturu bilance poduzeća Wasi d.o.o.

Tablica 19: Vertikalna analiza bilance poduzeća Wasi d.o.o.

VERTIKALNA ANALIZA BILANCE				
Godine	2016.	2017.	2018.	2019.
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	7,46%	5,82%	5,86%	6,38%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	0,33%	0,22%	0,66%	0,92%
II. MATERIJALNA IMOVINA	7,12%	5,60%	5,19%	5,49%
III. DUGOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
IV. POTRAŽIVANJA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	92,33%	94,15%	94,14%	93,45%
I. ZALIHE	72,54%	75,35%	71,47%	72,61%
II. POTRAŽIVANJA	14,74%	13,61%	16,11%	14,37%
III. KRATKOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	0,17%	0,14%	2,81%	0,14%
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	4,88%	5,06%	3,75%	6,25%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0,21%	0,03%	0,00%	0,17%
E) UKUPNO AKTIVA	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	58,33%	55,25%	66,02%	72,29%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	12,24%	9,87%	9,64%	9,39%

II. KAPITALNE REZERVE	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
III. REZERVE IZ DOBITI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENİ GUBITAK	41,04%	37,18%	44,30%	52,12%
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	5,05%	8,20%	12,09%	10,79%
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
B) REZERVIRANJA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
C) DUGOROČNE OBVEZE	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	41,34%	40,69%	29,91%	24,62%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	0,33%	4,06%	4,07%	3,09%
F) UKUPNO PASIVA	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Izvor: izrada autora

I kod Wasi-ja d.o.o., kao i kod prethodnih poduzeća, kratkotrajna imovina je imala najveći udio u aktivi. Najveći udio u kratkotrajnoj imovini su činile zalihe robe. Unutar pasive je vidljivo da su kapital i rezerve zauzimale najveći udio. Kao i kod prethodnog poduzeća, Unimar Rijeke d.o.o., udio dugotrajne imovine je bio veći od udjela dugoročnih obveza što za Wasi d.o.o. nije bilo povoljno jer je dugotrajnu imovinu financiralo kratkoročnim obvezama.

Tablica 20 daje uvid u strukturu računa dobiti i gubitka protekle četiri godine.

Tablica 20: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Wasi d.o.o.

VERTIKALNA ANALIZA RAČUNA DOBITI I GUBITKA				
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.
I. POSLOVNI PRIHODI	99,11%	99,47%	99,37%	99,71%
1. Prihodi od prodaje	98,21%	98,85%	98,76%	99,04%
2. Ostali poslovni prihodi	0,61%	0,41%	0,51%	0,55%
II. POSLOVNI RASHODI	95,79%	93,68%	92,01%	92,67%
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
2. Materijalni troškovi	72,70%	72,21%	71,02%	72,33%
3. Troškovi osoblja	17,44%	18,01%	17,45%	16,25%
4. Amortizacija	1,32%	1,11%	1,10%	1,20%
5. Ostali troškovi	1,88%	1,75%	1,84%	1,96%
6. Vrijednosno usklađivanje	1,58%	0,07%	0,14%	0,32%

7. Rezerviranja	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
8. Ostali poslovni rashodi	0,87%	0,52%	0,46%	0,61%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	0,89%	0,53%	0,63%	0,29%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	1,04%	1,03%	0,83%	0,72%
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
IX. UKUPNI PRIHODI	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
X. UKUPNI RASHODI	96,83%	94,70%	92,84%	93,38%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	3,17%	5,30%	7,16%	6,62%
1. Dobit prije oporezivanja	3,17%	5,30%	7,16%	6,62%
2. Gubitak prije oporezivanja	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
XII. POREZ NA DOBIT	0,73%	1,01%	1,35%	1,28%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	2,44%	4,29%	5,81%	5,34%

Izvor: izrada autora

Kao i kod prethodnih poduzeća, tako i kod Wasi-ja d.o.o., najveći udio u ukupnim prihodima su činili poslovni prihodi. S druge strane, financijski prihodi su imali najmanji udio.

4.3.4. Vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka Seven Sea Company-ja d.o.o.

Iz tablice 21 možemo iščitati udjele pojedinih stavki aktive i pasive u ukupnoj aktivi, tj. pasivi.

Tablica 21: Vertikalna analiza bilance poduzeća Seven Sea Company d.o.o.

VERTIKALNA ANALIZA BILANCE				
Godine	2016.	2017.	2018.	2019.
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	24,56%	26,07%	22,34%	18,25%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
II. MATERIJALNA IMOVINA	24,55%	26,07%	22,34%	18,25%
III. DUGOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	0,01%	0,01%	0,01%	0,00%
IV. POTRAŽIVANJA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	75,44%	73,93%	77,66%	81,75%
I. ZALIHE	35,13%	35,19%	42,71%	26,47%
II. POTRAŽIVANJA	6,07%	6,93%	4,94%	9,54%
III. KRATKOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	13,77%	7,99%	0,00%	4,69%
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	20,47%	23,82%	30,01%	41,04%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
E) UKUPNO AKTIVA	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
PASIVA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
A) KAPITAL I REZERVE	95,01%	96,80%	95,66%	96,70%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	3,15%	3,17%	2,88%	2,43%
II. KAPITALNE REZERVE	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
III. REZERVE IZ DOBITI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENİ GUBITAK	62,75%	63,78%	64,46%	72,00%
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	29,11%	29,85%	28,31%	22,28%
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
B) REZERVIRANJA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
C) DUGOROČNE OBVEZE	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	4,99%	3,20%	4,34%	3,30%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
F) UKUPNO PASIVA	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Izvor: izrada autora

Iz tablice je vidljivo da se u aktivi kratkotrajna imovina, koja ima najveći udio, nije značajno mijenjala tijekom godina. S druge strane, dugotrajna imovina je imala dosta manji udio u odnosu na kratkotrajnu imovinu. Ako usporedimo udjele dugotrajne imovine, vidimo da je 2017. godine udio iznosio 26,07% te se s godinama počeo smanjivati. Na koncu 2019. godine je iznosio 18,25% na što je utjecala prodaja materijalne (dugotrajne) imovine. Unutar pasive je vidljivo da su kapital i obveze zauzele najveći udio, s tim da se nisu događala velika odstupanja.

Tablica 22 prikazuje vertikalnu analizu računa dobiti i gubitka.

Tablica 22: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Seven Sea Company d.o.o.

VERTIKALNA ANALIZA RAČUNA DOBITI I GUBITKA				
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.
I. POSLOVNI PRIHODI	99,14%	99,89%	99,04%	99,51%
II. POSLOVNI RASHODI	77,06%	78,65%	77,55%	79,78%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	0,86%	0,11%	0,96%	0,49%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	0,23%	0,19%	0,13%	0,07%
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
IX. UKUPNI PRIHODI	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
X. UKUPNI RASHODI	77,29%	78,85%	77,68%	79,85%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	22,71%	21,15%	22,32%	20,15%
1. Dobit prije oporezivanja	22,71%	21,15%	22,32%	20,15%
2. Gubitak prije oporezivanja	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
XII. POREZ NA DOBIT	4,58%	3,83%	4,03%	2,42%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	18,14%	17,32%	18,29%	17,73%

Izvor: izrada autora

Iz tablice možemo iščitati kako najveći udio u ukupnim prihodima čine poslovni prihodi.

4.4. Analiza poslovanja poduzeća putem pokazatelja

4.4.1. Analiza poslovanja poduzeća putem pokazatelja likvidnosti

Likvidnost možemo definirati kao sposobnost poduzeća da pravovremeno podmiruje svoje svakodnevne dospjele kratkoročne obveze.

Tablica 23: Pokazatelji likvidnosti

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI					
Pokazatelji	Poduzeće	2016.	2017.	2018.	2019.
Koeficijent trenutne likvidnosti	Lalizas Marina d.o.o.	0,05	0,09	0,06	0,08
	Unimar Rijeka d.o.o.	0,21	0,23	0,39	0,42

	Wasi d.o.o.	0,12	0,11	0,11	0,23
	Seven Sea Company d.o.o.	4,10	7,44	6,92	12,45
Koeficijent ubrzane likvidnosti	Lalizas Marina d.o.o.	0,17	0,21	0,23	0,27
	Unimar Rijeka d.o.o.	0,49	0,58	0,93	0,90
	Wasi d.o.o.	0,48	0,42	0,67	0,76
	Seven Sea Company d.o.o.	8,08	12,11	8,05	16,76
Koeficijent tekuće likvidnosti	Lalizas Marina d.o.o.	1,07	1,16	1,26	1,25
	Unimar Rijeka d.o.o.	1,28	1,74	2,49	2,85
	Wasi d.o.o.	2,22	2,10	2,77	3,38
	Seven Sea Company d.o.o.	15,12	23,10	17,90	24,79
Koeficijent finansijske stabilnosti	Lalizas Marina d.o.o.	0,11	0,11	0,13	0,13
	Unimar Rijeka d.o.o.	0,43	0,26	0,15	0,11
	Wasi d.o.o.	0,13	0,11	0,09	0,09
	Seven Sea Company d.o.o.	0,26	0,27	0,23	0,19

Izvor: izrada autora

Koeficijent trenutne likvidnost pokazuje sposobnost poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze sa novcem. Iz tablice možemo iščitati kako su sva poduzeća, osim Seven Sea Company-ja d.o.o., imala problema s podmirivanjem obveza. Naime, kod njih je koeficijent bio manji od 1, dok je kod Seven Sea Company-ja d.o.o. koeficijent konstantno bio iznad 1. Najviše je iznosio u 2019. godini, 12,45. S druge strane, poduzeće Lalizas Marina d.o.o. je imalo najviše problema s podmirenjem obveza, najveći koeficijent je iznosio 0,09 i nakon toga je počeo opadati. Može se zaključiti da su poduzeća, koja su imala koeficijent manji od 1, imala problema s raspoloživim novcem jer su koeficijenti izrazito manji od 1.

Koeficijent ubrzane likvidnosti govori koliko puta su tekuće obveze pokrivenе sa tekućom imovinom umanjenom za zalihe. Kao i kod prošlog pokazatelja, i koeficijent ubrzane likvidnosti treba biti veći od 1 što kod spomenutih poduzeća većinski i nije tako. Samo Seven Sea Company d.o.o. ima koeficijente veće od 1, točnije u rasponu su od 8,08 do 16,76 kada su bili najveći 2019. godini, dok ostala poduzeća nisu imala dovoljno likvidne, odnosno brzo unovčive imovine za podmirenje tekućih obveza.

Koeficijent tekuće likvidnosti pokazuje koliko puta su tekuće obveze pokrivenе tekućom imovinom. Sva poduzeća osim Lalizas Marine d.o.o. su zadovoljila kriterije tekuće likvidnosti, a to je da koeficijent mora biti veći od 2, tj. tekuća imovina mora biti dvostruko veća od tekućih

obveza. Najbolje koeficijente je ponovno imalo poduzeće Seven Sea Company d.o.o., a bili su u rasponu od 15,12 do 24,79 (2019. godine kada je tekuća imovina najveća, a tekuće obveze najmanje).

Koeficijent financijske stabilnosti govori koliki dio dugoročnih izvora finansiranja se koristi za finansiranje dugotrajne imovine. U ovom slučaju, Seven Sea Company d.o.o. ima najgore, tj. najveće koeficijente. S druge strane, Lalizas Marina d.o.o. ima zadovoljavajuće rezultate. Sudeći po svim koeficijentima, dolazimo do zaključka da su sva četiri poduzeća cijelu svoju dugoročnu imovinu, i dio svoje kratkoročne imovine, finansirala iz dugoročnih izvora.

4.4.2. Analiza poslovanja poduzeća putem pokazatelja zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti ili pokazatelji upotrebe poluge pokazuju strukturu kapitala i načine na koje poduzeće finansira svoju imovinu. Oni predstavljaju svojevrsnu mjeru stupnja rizika ulaganja u poduzeće, odnosno određuju stupanj korištenja posuđenih financijskih sredstava.

Tablica 24: Pokazatelji zaduženosti

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI					
Pokazatelji	Poduzeće	2016.	2017.	2018.	2019.
Koeficijent zaduženosti	Lalizas Marina d.o.o.	0,93	0,85	0,77	0,78
	Unimar Rijeka d.o.o.	0,68	0,50	0,36	0,32
	Wasi d.o.o.	0,42	0,45	0,34	0,28
	Seven Sea Company d.o.o.	0,05	0,03	0,04	0,03
Koeficijent vlastitog finansiranja	Lalizas Marina d.o.o.	0,07	0,15	0,23	0,22
	Unimar Rijeka d.o.o.	0,32	0,50	0,64	0,68
	Wasi d.o.o.	0,58	0,55	0,66	0,72
	Seven Sea Company d.o.o.	0,95	0,97	0,96	0,97
Koeficijent financiranja	Lalizas Marina d.o.o.	12,46	5,45	3,35	3,59
	Unimar Rijeka d.o.o.	2,10	1,01	0,57	0,48
	Wasi d.o.o.	0,71	0,81	0,51	0,38
	Seven Sea Company d.o.o.	0,05	0,03	0,05	0,03
Faktor zaduženosti	Lalizas Marina d.o.o.	30,35	9,03	8,12	20,80
	Unimar Rijeka d.o.o.	5,36	2,71	1,70	1,46
	Wasi d.o.o.	5,35	4,34	2,37	2,10

	Seven Sea Company d.o.o.	0,17	0,11	0,15	0,15
Stupanj pokrića I	Lalizas Marina d.o.o.	9,03	8,82	7,81	7,48
	Unimar Rijeka d.o.o.	2,29	3,91	6,54	9,15
	Wasi d.o.o.	7,82	9,49	11,27	11,33
	Seven Sea Company d.o.o.	3,87	3,71	4,28	5,30
Stupanj pokrića II	Lalizas Marina d.o.o.	9,03	8,82	7,81	7,48
	Unimar Rijeka d.o.o.	2,34	3,91	6,54	9,15
	Wasi d.o.o.	7,82	9,49	11,27	11,33
	Seven Sea Company d.o.o.	3,87	3,71	4,28	5,30

Izvor: izrada autora

Koeficijent zaduženosti pokazuje koliko se imovine financiralo iz tuđih izvora (obveza), a **koeficijent vlastitog financiranja** pokazuje koliko se imovine financiralo iz vlastitih izvora (glavnice). Iz navedene tablice možemo iščitati kako je Lalizas Marina d.o.o. bilo poprilično zaduženo poduzeće, tj. više je koristilo tuđe izvore financiranja. Poduzeće Unimar Rijeka d.o.o. je u 2016. godini također bilo zaduženo (koeficijent zaduženosti 0,68), ali je sljedeće godine, uslijed pada obveza te povećanja imovine, koeficijent počeo opadati te je 2019. godine iznosio samo 0,32. Wasi d.o.o. i Seven Sea Company d.o.o. su financirali imovinu iz vlastitih izvora. **Koeficijent financiranja** odražava odnos duga i glavnice. Lalizas Marina d.o.o. i Unimar Rijeka d.o.o. su intenzivno koristili finansijsku polugu te su im obveze u promatranom razdoblju bile veće od glavnice. Kod Wasi-ja d.o.o. i Seven Sea Company-ja d.o.o. koeficijenti nisu prelazili 1 što znači da su imali veću glavnicu nego obveze.

Faktor zaduženosti odražava broj godina potrebnih za pokriće postojećih obveza ako se poslovanje nastavi s jednakim pozitivnim rezultatima. S ovog aspekta, Lalizas Marina d.o.o. je u najnepovoljnijoj situaciji jer je faktor zaduženosti prešao graničnu mjeru od 5 godina i smatra se da je poduzeće bilo prezaduženo, tj. imalo je problema s vraćanjem dugova. Unimar Rijeka d.o.o. i Wasi d.o.o. su u 2016. godini bili blago zaduženi, ali se već u 2017. godini faktor smanjio i nastavio pad do 2019. godine.

Stupanj pokrića I (II) pokazuje pokriće dugotrajne imovine glavnicom (uvećanom za dugoročne obveze). Sva poduzeća u oba slučaja imaju glavnicu, te glavnicu uvećanu za dugoročne obveze, veću od dugotrajne imovine.

4.4.3. Analiza poslovanja poduzeća putem pokazatelja aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti upućuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu.

Tablica 25: Pokazatelji aktivnosti

POKAZATELJI AKTIVNOSTI						
Pokazatelji	Poduzeće	2016.	2017.	2018.	2019.	
Koeficijent obrta ukupne imovine	Lalizas Marina d.o.o.	1,31	1,44	1,55	1,45	
	Unimar Rijeka d.o.o.	2,31	2,45	2,21	1,91	
	Wasi d.o.o.	2,07	1,91	2,08	2,02	
	Seven Sea Company d.o.o.	1,60	1,72	1,55	1,26	
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	Lalizas Marina d.o.o.	1,32	1,47	1,60	1,50	
	Unimar Rijeka d.o.o.	2,69	2,81	2,46	2,06	
	Wasi d.o.o.	2,24	2,03	2,21	2,16	
	Seven Sea Company d.o.o.	2,13	2,33	1,99	1,54	
Koeficijent obrta potraživanja	Lalizas Marina d.o.o.	12,14	14,35	11,90	9,97	
	Unimar Rijeka d.o.o.	-	-	-	-	
	Wasi d.o.o.	13,80	13,89	12,75	13,94	
	Seven Sea Company d.o.o.	-	-	-	-	
Trajanje naplate potraživanja u danima	Lalizas Marina d.o.o.	30,07	25,43	30,67	36,62	
	Unimar Rijeka d.o.o.	-	-	-	-	
	Wasi d.o.o.	26,44	26,28	28,64	26,19	
	Seven Sea Company d.o.o.	-	-	-	-	

Izvor: izrada autora

Koeficijent obrta ukupne imovine pokazuje koliko poduzeće ostvari jedinica ukupnih prihoda po jedinici ukupne imovine. Najviše jedinica ukupnih prihoda na uloženu jedinicu ukupne imovine je ostvarilo poduzeće Unimar Rijeka d.o.o. Ono je najviše ostvarilo jedinica u 2017. godini te je nakon toga dobit počela opadati. Najmanje jedinica ukupnih prihoda po jedinice ukupne imovine je ostvarilo poduzeće Lalizas Marina d.o.o. Međutim, njihova zarada je od 2016. godine u porastu, iako se u 2019. godini dogodio pad.

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine pokazuje koliko poduzeće ostvari jedinica ukupnih prihoda po jedinici kratkotrajne imovine. Kao i kod prošlog pokazatelja, i kod ovoga pokazatelja prednjači poslovanje poduzeća Unimar Rijeka d.o.o. Ono je, unazad četiri godine, prosječno

godišnje na jednu uloženu jedinicu kratkotrajne imovine ostvarilo 2,5 jedinica ukupnih prihoda. Lalizas Marina d.o.o. je ponovo ostvarilo najmanje ukupnih prihoda po jedinici kratkotrajne imovine.

Koeficijent obrta potraživanja pokazuje koliko se ostvari jedinica prihoda od prodaje na svaku jedinicu potraživanja. Kod Wasi-ja d.o.o. koeficijenti variraju tijekom godina, ali nema velikih odstupanja. Što se tiče Lalizas Marine d.o.o. koeficijent je u 2017. godini porastao u odnosu na 2016. što znači da se smanjio broj dana potrebnih za naplatu potraživanja. Već u 2018. godini se koeficijent smanjio te se pad nastavio i u idućoj, 2019. godini. **Trajanje naplate potraživanja u danima** nam govori koliko je poduzeću u prosjeku potrebno dana da naplati svoja potraživanja od kupaca. Kod promatranih poduzeća može se uočiti kako je poduzeću Wasi d.o.o. potrebno najmanje vremena da naplati svoje usluge.

4.4.4. Analiza poslovanja poduzeća putem pokazatelja profitabilnosti

Profitabilnost označava sposobnost poduzeća da ostvaruje pozitivne finansijske rezultate.

Tablica 26: Pokazatelji profitabilnosti

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI						
Pokazatelji	Poduzeće	2016.	2017.	2018.	2019.	
Neto profitna marža	Lalizas Marina d.o.o.	0,02	0,06	0,06	0,02	
	Unimar Rijeka d.o.o.	0,05	0,08	0,10	0,12	
	Wasi d.o.o.	0,02	0,04	0,06	0,05	
	Seven Sea Company d.o.o.	0,18	0,17	0,18	0,18	
Bruto profitna marža	Lalizas Marina d.o.o.	0,02	0,07	0,07	0,02	
	Unimar Rijeka d.o.o.	0,07	0,09	0,12	0,14	
	Wasi d.o.o.	0,03	0,05	0,07	0,07	
	Seven Sea Company d.o.o.	0,23	0,21	0,22	0,20	
Neto rentabilnost imovine	Lalizas Marina d.o.o.	0,02	0,09	0,09	0,03	
	Unimar Rijeka d.o.o.	0,13	0,18	0,21	0,22	
	Wasi d.o.o.	0,05	0,08	0,12	0,11	
	Seven Sea Company d.o.o.	0,29	0,30	0,28	0,22	
Bruto rentabilnost imovine	Lalizas Marina d.o.o.	0,02	0,10	0,11	0,03	
	Unimar Rijeka d.o.o.	0,16	0,23	0,26	0,27	

	Wasi d.o.o.	0,07	0,10	0,15	0,13
	Seven Sea Company d.o.o.	0,36	0,36	0,35	0,25
Rentabilnosti vlastitog kapitala (glavnice)	Lalizas Marina d.o.o.	0,31	0,55	0,38	0,12
	Unimar Rijeka d.o.o.	0,39	0,37	0,33	0,33
	Wasi d.o.o.	0,09	0,15	0,18	0,15
	Seven Sea Company d.o.o.	0,31	0,31	0,30	0,23

Izvor: izrada autora

Neto profitna marža pokazuje koliko se neto dobiti ostvari po jedinici ukupnih prihoda, dok **bruto profitna marža** pokazuje koliko se bruto dobiti ostvari po jedinici ukupnih prihoda. Najviše neto dobiti, odnosno bruto dobiti po jedinici ukupnih prihoda je ostvarilo poduzeće Seven Sea Company d.o.o., dok je poduzeće Lalizas Marina d.o.o. ostvarilo svega (gledajući prosjek) 0,04 jedinica neto dobiti i isto toliko bruto dobiti po jedinici ukupnih prihoda.

Neto rentabilnosti imovine pokazuje koliko se neto dobiti ostvari po jedinici ukupne imovine. S druge strane **bruto rentabilnost imovine** pokazuje koliko se bruto dobiti, tj. dobiti prije poreza i kamata ostvari na svaku jedinicu uloženu u imovinu. Kao i kod prethodnih pokazatelja, tako i kod neto rentabilnosti imovine i bruto rentabilnosti imovne najbolje rezultate ima Seven Sea Company d.o.o. Ostvarene neto dobiti i bruto dobiti po jedinici ukupne imovine su rasle do 2017. godine te su nakon toga počele padati. Kod Lalizas Marine d.o.o. rezultati su, kod oba pokazatelja, rasli do 2017. godine kada su bili jednaki 2018. godini te se tada dogodio pad koji je rezultirao lošijim koeficijentima u 2019. godini.

Rentabilnost vlastitog kapitala pokazuje koliko se neto dobiti ostvari na svaku jedinicu uloženu u glavnicu. Najbolji rezultati se ogledaju u poslovanju poduzeća Unimar Rijeka d.o.o., a najlošiji kod poduzeća Wasi d.o.o.

4.4.5. Analiza poslovanja poduzeća putem pokazatelja ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda te pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda.

Tablica 27: Pokazatelji ekonomičnosti

POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI						
Pokazatelji	Poduzeće	2016.	2017.	2018.	2019.	
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	Lalizas Marina d.o.o.	1,02	1,07	1,07	1,02	
	Unimar Rijeka d.o.o.	1,07	1,10	1,13	1,17	
	Wasi d.o.o.	1,03	1,06	1,08	1,07	
	Seven Sea Company d.o.o.	1,29	1,27	1,29	1,25	
Ekonomičnost poslovanja (prodaje)	Lalizas Marina d.o.o.	1,04	1,09	1,08	1,04	
	Unimar Rijeka d.o.o.	1,07	1,11	1,13	1,17	
	Wasi d.o.o.	1,03	1,06	1,08	1,08	
	Seven Sea Company d.o.o.	1,29	1,27	1,28	1,25	
Ekonomičnost financiranja	Lalizas Marina d.o.o.	0,13	0,25	0,57	0,21	
	Unimar Rijeka d.o.o.	1,49	0,55	0,82	0,51	
	Wasi d.o.o.	0,86	0,52	0,76	0,41	
	Seven Sea Company d.o.o.	3,70	0,59	7,42	6,87	

Izvor: izrada autora

Ekonomičnost ukupnog poslovanja pokazuje koliko se ukupnih prihoda ostvari po jedinici ukupnih rashoda. Iz navedene tablice se može vidjeti kako sva poduzeća ostvaruju više ukupnih prihoda od ukupnih rashoda. Najviše ukupnih prihoda po jedinici ukupnih rashoda, njih 1,29, je ostvarilo poduzeće Seven Sea Company d.o.o. U 2019. godini ostvarilo se 1,25 jedinica ukupnih prihoda po jedinici ukupnih rashoda. Lalizas Marina d.o.o. je u zadnjoj godini ostvarilo samo 1,02 jedinice ukupnih prihoda po jedinici ukupnih rashoda.

Ekonomičnost poslovanja (prodaje) pokazuje koliko se jedinica prihoda od prodaje ostvari po jedinici rashoda od prodaje. Rezultati su slični onima u prethodnog pokazatelja, najmanje jedinica prihoda od prodaje po jedinici rashoda od prodaje je ostvarilo poduzeće Lalizas Marina d.o.o. (njih 1,04), a najviše njih je ostvarilo poduzeće Seven Sea Company d.o.o. (njih 1,25). Sva su poduzeća, u svim godinama, poslovala pozitivno.

Ekonomičnost financiranja pokazuje koliko se finansijskih prihoda ostvari na jednu jedinicu finansijskih rashoda. Možemo primijetiti kako je samo poduzeće Seven Sea Company d.o.o. ostvarilo dovoljno finansijskih prihoda za pokriće finansijskih rashoda.

5. ZAKLJUČAK

U ovom završnom radu prikazana je finansijska analiza poslovanja poduzeća koja se bave prodajom nautičke robe u razdoblju od 2016. godine do 2019. godine. Prikazane su horizontalna i vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka te je izvršena analiza poslovanja na temelju pokazatelja likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, profitabilnosti i ekonomičnosti. Podaci su uzeti iz finansijskih izvještaja poduzeća koji pružaju informacije o finansijskom stanju poduzeća i njegovoj uspješnosti poslovanja.

Promatrana poduzeća, a posebice Lalizas Marina d.o.o., su jedna od najpoznatijih poduzeća iz nautičkog sektora u Hrvatskoj. Bilježe rast prihoda iz godine u godinu što je rezultat povećanja sezonalnosti i povećanja popularnosti Hrvatske kao turističke destinacije.

Kod analize bilance ustanovljeno je da su se aktiva i pasiva s godinama povećavale. Najveći doprinos tome je imalo povećanje dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine (Lalizas Marina d.o.o. i Wasi d.o.o.), povećanje zaliha (Lalizas Marina d.o.o. i Unimar Rijeka d.o.o.), povećanje novca (sva četiri poduzeća) te povećanje zadržane dobiti i ostvarene tekuće dobiti. Poslovni prihodi su se povećavali zajedno s poslovnim rashodima, finansijski prihodi su se također povećavali dok su se finansijski rashodi smanjivali. To je dovelo do većih godišnjih razlika u dobiti ili gubitku prije oporezivanja što je, u konačnici, dovelo do veće dobiti razdoblja.

Temeljni kriteriji dobrog poslovanja su kriteriji sigurnosti i kriteriji uspješnosti. Pokazatelji likvidnosti, zaduženosti i aktivnosti su pokazatelji **sigurnosti** poslovanja. U pokazatelje **uspješnosti** poslovanja spadaju pokazatelji profitabilnosti, ekonomičnosti i investiranja.

Kod analize pokazatelja likvidnosti zaključili smo da poduzeća Lalizas Marina d.o.o., Unimar Rijeka d.o.o. te Wasi d.o.o. nisu uspjela biti likvidna. Jedino je poduzeće Seven Sea Company d.o.o. uspjelo sve četiri godine biti likvidno. Pokazatelji zaduženosti su nam pokazali kako je poduzeće Lalizas Marina d.o.o. poprilično zaduženo poduzeće, dok poduzeća Unimar Rijeka d.o.o., Wasi d.o.o. te Seven Sea Company d.o.o. svoju imovinu financiraju vlastitim izvorima, tj. ne zadužuju se. Isto tako, prikazanim tempom poslovanja, Unimar Rijeka d.o.o., Wasi d.o.o. i Seven Sea Company d.o.o. bi otplatili svoje dugove za manje od 5 godina, dok bi Lalizas Marini d.o.o. trebalo prosječno 17 godina da otplati sve svoje dugove. Pokazatelji aktivnosti su nam pokazali da se u svim poduzećima odvija brza cirkulacija imovine u poslovnom procesu.

Pomoću pokazatelja profitabilnosti smo dokazali da sva poduzeća ostvaruju pozitivne financijske rezultate. Gledajući pokazatelje ekonomičnosti može se zaključiti da sva četiri poduzeća posluju pozitivno, tj. ostvaruju više prihoda nego rashoda. Također, dokazali smo da je poduzeće Wasi d.o.o., kao najveći mali poduzetnik, s najvećom prosječnom aktivom (gledajući u zadnje 4 godine) te najvećim prosječnim ukupnim prihodima, ostvarilo najveću dobit nakon oporezivanja. S druge strane, poduzeće Lalizas Marina d.o.o., kao mali poduzetnik, odmah iza Wasi-ja d.o.o., je ostvarilo najmanje dobiti nakon oporezivanja.

Prema provedenoj analizi može se zaključiti da poduzeće Lalizas Marina d.o.o. nije sigurno što se tiče poslovanja jer nije likvidno i previše je zaduženo. Poduzeća Unimar Rijeka d.o.o. i Wasi d.o.o. također nisu likvidna, ali nisu zadužena, dok je poduzeće Seven Sea Company d.o.o. likvidno i nije zaduženo. S druge strane, sva poduzeća su uspješna jer ostvaruju pozitivne financijske rezultate te ostvaruju prihod. Uvidom u analizu se vidi da, unazad četiri godine, nelikvidna poduzeća postaju likvidnija te manje zaduženja stoga postoji vjerojatnost da će ubuduće postići veću sigurnost u poslovanju. Dolazimo do zaključka da veličina poduzeća nužno ne donosi najbolje rezultate.

LITERATURA

1. Aljinović Barać, Ž. (2020.): Interni materijali s predavanja iz kolegija „Računovodstvo obrtnika“, Ekonomski fakultet u Splitu, Split
2. Grubišić, D. (2013.): Poslovna ekonomija, Ekonomski fakultet u Splitu, Split
3. Narodne novine (2015.): Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d. Zagreb, NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, [Internet] dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2015_07_78_1493.html, [07.09.2020.]
4. Odbor za standarde financijskog izvještavanja (2015.): Okvir za primjenu Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, [Internet], dostupno na: http://www.osfi.hr/Uploads/1/2/136/137/Hrvatski_standardi_financijskog_izvjestavanja.pdf, [09.09.2020.]
5. Seven Sea Company d.o.o., [Internet], dostupno na: <http://www.sevensea.hr/hr/o-nama>, [07.09.2020.]
6. Šodan, S. (2019.): Interni materijali s predavanja iz kolegija „Finansijska analiza poslovanja“, Ekonomski fakultet u Splitu, Split
7. Unimar Rijeka d.o.o., [Internet], dostupno na: <http://www.unimar.hr/v2/index-hr.html>, [07.09.2020.]
8. Vuko, T. (2018.): Interni materijali s predavanja iz kolegija „Revizija“, Ekonomski fakultet u Splitu, Split
9. Wasi d.o.o., [Internet], dostupno na: <http://www.wasi.hr/>, [07.09.2020.]
10. Žager, K., Žager, L. (1999.): Analiza finansijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

PRILOZI

Tablica 28: Bilanca Lalizas Marine d.o.o

BILANCA				
Godine	2016.	2017.	2018.	2019.
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	157.324	358.265	650.203	771.283
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	0	119.961	118.380	89.341
II. MATERIJALNA IMOVINA	126.380	226.255	519.774	669.893
III. DUGOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	0	0	0	0
IV. POTRAŽIVANJA	30.944	12.049	12.049	12.049
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	18.916.065	20.009.105	21.391.669	25.699.590
I. ZALIHE	15.905.609	16.464.727	17.494.149	20.246.599
II. POTRAŽIVANJA	2.050.583	2.031.677	2.851.903	3.672.393
III. KRATKOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	0	0	0	125.000
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	959.873	1.512.701	1.045.617	1.655.598
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	47.543	24.579	35.869	25.710
E) UKUPNO AKTIVA	19.120.932	20.391.949	22.077.741	26.496.583
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	750.593	665.050	981.662	898.986
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	1.420.429	3.160.010	5.080.578	5.768.980
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	40.000	40.000	40.000	40.000
II. KAPITALNE REZERVE	581	581	581	581
III. REZERVE IZ DOBITI	0	0	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0	0	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	933.380	1.379.847	3.119.429	5.039.998
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	446.468	1.739.582	1.920.568	688.401
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	0	0	0	0
B) REZERVIRANJA	0	0	0	226.389
C) DUGOROČNE OBVEZE	0	0	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE	17.685.375	17.204.657	16.946.413	20.496.881
E) ODGODENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	15.128	27.282	50.750	4.333
F) UKUPNO PASIVA	19.120.932	20.391.949	22.077.741	26.496.583
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	750.593	665.050	981.662	898.986

Izvor: izrada autora

Tablica 29: Račun dobiti i gubitka Lalizas Marine d.o.o.

RAČUN DOBITI I GUBITKA				
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.
I. POSLOVNI PRIHODI	24.930.360	29.226.364	33.983.364	38.415.945
1. Prihodi od prodaje	24.893.715	29.156.728	33.936.807	36.607.439
2. Ostali poslovni prihodi	26.220	69.636	42.637	67.623
II. POSLOVNI RASHODI	23.964.571	26.788.058	31.400.178	37.059.409
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	0	0	0	0
2. Materijalni troškovi	18.660.107	21.518.123	25.424.261	29.671.631
3. Troškovi osoblja	3.864.578	4.485.619	4.980.340	5.995.944
4. Amortizacija	136.803	169.196	172.094	308.136
5. Ostali troškovi	539.816	552.038	627.450	704.949
6. Vrijednosno usklađivanje	10.399	0	85.344	89.239
7. Rezerviranja	0	0	0	226.389
8. Ostali poslovni rashodi	752.868	63.082	110.689	63.121
III. FINANCIJSKI PRIHODI	77.478	162.492	292.756	131.327
IV. FINANCIJSKI RASHODI	596.799	639.262	512.140	625.132
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0	0	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0	0	0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0	0	0
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0	0	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI	25.007.838	29.388.856	34.276.200	38.547.272
X. UKUPNI RASHODI	24.561.370	27.427.320	31.912.318	37.684.541
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	446.468	1.961.536	2.363.882	862.731
1. Dobit prije oporezivanja	446.468	1.961.536	2.363.882	862.731
2. Gubitak prije oporezivanja				
XII. POREZ NA DOBIT	0	221.954	443.314	174.330
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	446.468	1.739.582	1.920.568	688.401

Izvor: izrada autora

Tablica 30: Bilanca Unimar Rijeke d.o.o.

BILANCA				
Godine	2016.	2017.	2018.	2019.
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	1.038.308	966.425	867.065	815.887
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	58.305	92.070	81.507	71.350
II. MATERIJALNA IMOVINA	980.003	874.355	785.558	744.537
III. DUGOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	0	0	0	0
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	6.321.812	6.609.250	8.000.921	10.225.137
I. ZALIHE	3.937.464	4.398.664	5.038.132	7.001.688
II. POTRAŽIVANJA	1.366.326	1.339.118	1.708.390	1.707.761
III. KRATKOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	0	0	0	0
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	1.018.022	871.468	1.254.399	1.515.688
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	17.473	10.686	10.641	20.354
E) UKUPNO AKTIVA	7.377.593	7.586.361	8.878.627	11.061.378
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	4.647	27.469	8.009	41.134
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	2.379.798	3.781.597	5.666.577	7.467.298
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	20.000	20.000	20.000	20.000
II. KAPITALNE REZERVE	0	0	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI	0	0	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0	0	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENİ GUBITAK	1.426.907	2.359.798	3.761.597	4.989.832
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	932.891	1.401.799	1.884.980	2.457.466
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	0	0	0	0
B) REZERVIRANJA	0	0	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE	49.972	0	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE	4.854.246	3.711.186	3.118.472	3.594.080
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	93.578	93.578	93.578	0
F) UKUPNO PASIVA	7.377.594	7.586.361	8.878.627	11.061.378
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	4.647	27.469	8.009	41.134

Izvor: izrada autora

Tablica 31: Račun dobiti i gubitka Unimar Rijeke d.o.o.

RAČUN DOBITI I GUBITKA				
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.
I. POSLOVNI PRIHODI	16.922.619	18.499.124	19.594.752	21.034.823
II. POSLOVNI RASHODI	15.788.473	16.735.093	17.273.910	17.997.164
III. FINANCIJSKI PRIHODI	108.028	58.096	69.719	39.189
IV. FINANCIJSKI RASHODI	72.602	106.130	84.525	77.412
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0	0	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0	0	0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0	0	0
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0	0	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI	17.030.647	18.557.220	19.664.471	21.074.012
X. UKUPNI RASHODI	15.861.075	16.841.223	17.358.435	18.074.576
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	1.169.572	1.715.997	2.306.036	2.999.436
1. Dobit prije oporezivanja	1.169.572	1.715.997	2.306.036	2.999.436
2. Gubitak prije oporezivanja				
XII. POREZ NA DOBIT	236.681	314.198	421.057	541.970
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	932.891	1.401.799	1.884.979	2.457.466

Izvor: izrada autora

Tablica 32: Bilanca Wasi-ja d.o.o.

BILANCA				
Godine	2016.	2017.	2018.	2019.
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	1.657.180	1.604.019	1.653.251	1.848.945
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	74.230	60.715	187.520	265.901
II. MATERIJALNA IMOVINA	1.582.950	1.543.304	1.465.731	1.592.044
III. DUGOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	0	0	0	0
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	20.517.257	25.940.302	26.569.192	27.083.246
I. ZALIHE	16.119.975	20.760.117	20.170.782	21.042.081
II. POTRAŽIVANJA	3.274.829	3.748.810	4.547.007	4.163.847
III. KRATKOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	37.819	37.819	791.895	39.594
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	1.084.634	1.393.556	1.059.508	1.812.464
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	47.376	8.699	1.320	48.494
E) UKUPNO AKTIVA	22.221.813	27.553.020	28.223.763	28.980.685
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	12.962.844	15.222.206	18.633.960	20.950.178
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	2.720.000	2.720.000	2.720.000	2.720.000
II. KAPITALNE REZERVE	0	0	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI	0	0	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0	0	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENİ GUBITAK	9.120.258	10.242.843	12.502.206	15.103.961
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	1.122.586	2.259.363	3.411.754	3.126.217
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	0	0	0	0
B) REZERVIRANJA	0	0	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE	0	0	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE	9.186.026	11.211.346	8.442.475	7.135.539
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	72.943	1.119.468	1.147.328	894.968
F) UKUPNO PASIVA	22.221.813	27.553.020	28.223.763	28.980.685
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0

Izvor: izrada autora

Tablica 33: Račun dobiti i gubitka Wasi-ja d.o.o.

RAČUN DOBITI I GUBITKA				
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.
I. POSLOVNI PRIHODI	45.616.517	52.387.484	58.311.668	58.423.933
1. Prihodi od prodaje	45.205.110	52.062.550	57.954.596	58.034.706
2. Ostali poslovni prihodi	280.737	213.431	297.114	319.616
II. POSLOVNI RASHODI	44.089.386	49.336.513	53.989.914	54.297.366
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	0	0	0	0
2. Materijalni troškovi	33.460.517	38.032.912	41.675.408	42.378.945
3. Troškovi osoblja	8.027.123	9.483.495	10.240.444	9.522.781
4. Amortizacija	608.722	582.390	642.743	702.897
5. Ostali troškovi	865.278	923.679	1.078.228	1.146.780
6. Vrijednosno usklajivanje	727.416	39.133	84.174	188.371
7. Rezerviranja	0	0	0	0
8. Ostali poslovni rashodi	400.330	274.907	268.917	357.592
III. FINANCIJSKI PRIHODI	411.609	279.670	369.744	171.203
IV. FINANCIJSKI RASHODI	480.971	540.336	488.758	421.447
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0	0	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0	0	0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0	0	0
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0	0	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI	46.028.126	52.667.154	58.681.412	58.595.136
X. UKUPNI RASHODI	44.570.357	49.876.849	54.478.672	54.718.813
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	1.457.769	2.790.305	4.202.740	3.876.323
1. Dobit prije oporezivanja	1.457.769	2.790.305	4.202.740	3.876.323
2. Gubitak prije oporezivanja				
XII. POREZ NA DOBIT	335.183	530.942	790.986	750.106
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	1.122.586	2.259.363	3.411.754	3.126.217

Izvor: izrada autora

Tablica 34: Bilanca Seven Sea Company-ja d.o.o.

BILANCA				
Godine	2016.	2017.	2018.	2019.
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	1.035.481	1.092.781	1.030.608	999.787
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	0	0	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA	1.035.231	1.092.531	1.030.358	999.537
III. DUGOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	250	250	250	250
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	3.180.650	3.098.147	3.582.562	4.477.230
I. ZALIHE	1.481.154	1.474.721	1.970.227	1.449.974
II. POTRAŽIVANJA	256.031	290.338	227.897	522.643
III. KRATKOTRAJNA FINANSIJSKA IMOVINA	580.351	334.935	0	256.944
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	863.114	998.153	1.384.438	2.247.669
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0	0	0	0
E) UKUPNO AKTIVA	4.216.131	4.190.928	4.613.170	5.477.017
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	4.005.741	4.056.834	4.412.975	5.296.415
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	133.000	133.000	133.000	133.000
II. KAPITALNE REZERVE	0	0	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI	0	0	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0	0	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENİ GUBITAK	2.645.571	2.672.801	2.973.834	3.943.344
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	1.227.170	1.251.033	1.306.141	1.220.071
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	0	0	0	0
B) REZERVIRANJA	0	0	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE	0	0	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE	210.390	134.094	200.195	180.602
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	0	0	0	0
F) UKUPNO PASIVA	4.216.131	4.190.928	4.613.170	5.477.017
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0	0	0	0

Izvor: izrada autora

Tablica 35: Račun dobiti i gubitka Seven Sea Company-ja d.o.o.

RAČUN DOBITI I GUBITKA				
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.
I. POSLOVNI PRIHODI	6.708.428	7.214.111	7.071.660	6.848.228
II. POSLOVNI RASHODI	5.213.883	5.680.578	5.537.140	5.490.424
III. FINANCIJSKI PRIHODI	57.909	8.167	68.863	33.889
IV. FINANCIJSKI RASHODI	15.649	13.954	9.283	4.935
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0	0	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0	0	0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0	0	0	0
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0	0	0	
IX. UKUPNI PRIHODI	6.766.337	7.222.278	7.140.523	6.882.117
X. UKUPNI RASHODI	5.229.532	5.694.532	5.546.423	5.495.359
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	1.536.805	1.527.746	1.594.100	1.386.758
1. Dobit prije oporezivanja	1.536.805	1.527.746	1.594.100	1.386.758
2. Gubitak prije oporezivanja				
XII. POREZ NA DOBIT	309.635	276.713	287.959	166.686
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	1.227.170	1.251.033	1.306.141	1.220.072

Izvor: izrada autora

SAŽETAK

Cilj ovog završnog rada je izvršiti finansijsku analizu poslovanja poduzeća koja se bave prodajom nautičke robe. Analiza poslovanja će se izvršiti pomoću horizontalne i vertikalne analize bilance i računa dobiti i gubitka te primjenom pokazatelja kroz razdoblje od 2016. godine do 2019. godine. Cilj finansijske analize je utvrditi uspješnost poslovanja odabralih poduzeća kroz primjenu pokazatelja likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, profitabilnosti i ekonomičnosti.

Podaci koji su se koristili pri analizi su preuzeti iz finansijskih izvještaja poduzeća. Dobivenim rezultatima utvrđena je finansijska sposobnost i stabilnost odabralih poduzeća sa tendencijom rasta i povećanja dobiti kroz promatrane godine. Poduzeće Lalizas Marina d.o.o. nije sigurno što se tiče poslovanja jer nije likvidno i previše je zaduženo. Suprotno Lalizas Marini d.o.o., poduzeća Unimar Rijeka d.o.o. i Wasi d.o.o. nisu zadužena, ali nisu ni likvidna, dok je poduzeće Seven Sea Company d.o.o. likvidno i nije zaduženo. S druge strane, sva poduzeća su uspješna jer ostvaruju pozitivne finansijske rezultate te ostvaruju prihod. Uvidom u analizu se vidi da, unazad četiri godine, nelikvidna poduzeća postaju likvidnija te manje zaduženija stoga postoji vjerojatnost da će ubuduće postići veću sigurnost u poslovanju.

Ključne riječi: temeljni finansijski izvještaji, sigurnost poslovanja, uspješnost poslovanja

SUMMARY

The purpose of this final work is to perform a financial analysis of the operations of companies engaged in the sale of nautical goods. Business analysis will be performed using horizontal and vertical analyzes of the balance sheet and profit and loss account and by applying indicators throughout the period from 2016 to 2019. The purpose of financial analysis is to determine the business performance of selected companies through the application of indicators of liquidity, indebtedness, activity, profitability and economy.

The data used in the analysis were taken from the company's financial statements. With received results is determined the financial ability and stability of selected companies with a tendency to grow and increase profits over the observed years. Lalizas Marina d.o.o. is not safe in business because it is not liquid and it is too indebted. Opposite of Lalizas Marina d.o.o., companies Unimar Rijeka d.o.o. and Wasi d.o.o. are not indebted, but they are not liquid either, while Seven Sea Company d.o.o. is liquid and not indebted. On the other hand, all companies are successful because they achieve positive financial results and generate income. An insight into the analysis shows that, over the past four years, illiquid companies have become more liquid and less indebted, so there is probability that they will achieve greater safety in business in the future.

Key words: basic financial statements, business security, business performance